

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:28) om miljöersättningar, djurvälståndersättningar och kompensationsstöd;

SJVFS 2025:35

Utkom från trycket
den 1 december 2025
Omtryck

beslutade den 28 november 2025.

Statens jordbruksverk föreskriver med stöd av 13 kap. 1 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik i fråga om verkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:28) om miljöersättningar, djurvälståndersättningar och kompensationsstöd¹

dels att 11 kap. 12 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 11 kap. 12 § ska utgå,

dels att 1 kap. 4, 15, 17 och 22 §§, 2 kap. 10 och 13 §§, 6 kap. 5 §, 7 kap. 10 §, 8 kap. 11 § och 10 kap. 4 § samt bilagorna 2, 6 och 7 till föreskrifterna ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 kap. 15 a §, av följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

INNEHÅLL

1 kap. Gemensamma bestämmelser	5
Ersättningsformer	5
Definitioner	6
Metod för bedömning enligt pro rata av betesmarker, slåtterängar och fäbodbeta som berättigar till gårdsstöd samt kompensationsstöd	15
Grundvillkor	16
Villkorsperiod för kompensationsstödet	16
Åtagande.....	16
Hur kan åtaganden kombineras?	17
Utbetalning	20
Undantag	20

¹ Författningen senast omtryckt SJVFS 2024:24.

2 kap. Skala för avdrag på grund av villkorsfel	20
Bestämmelser för alla villkor i alla ersättningsformer samt kompensationsstöd	20
Vad är ett upprepat fel?	21
Dubbelt villkorsavdrag	21
Hel eller delvis hävning av åtagande samt avdrag för kompensationsstödet	21
Minskning av ersättning vid villkorsfel på en viss areal eller ett visst antal djur	22
Undantag	22
3 kap. Skötsel av betesmarker och slåtterängar	23
Vilka krav finns för att få ersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar?	23
Vilka kriterier måste marken uppfylla för att kunna få en fastställd markklass?	24
Vilka åtgärder får inte utföras på marken?	24
Skötsel	25
Undantag	27
Komplement till miljöersättning för skötsel av betesmarker och slåtterängar	28
Manuell slåtter	28
Efterbete	29
Höhantering	29
Svårtillgängliga platser	29
4 kap. Fäbodar	30
Vilka krav finns det för att få ersättning för fäbodar?	30
Vilka åtgärder får inte utföras på marken?	31
Vilka villkor ställs på fäbodens skötsel?	31
Vilka undantag finns?	32
Komplementet särskild skötsel av fäbodbete	33
5 kap. Skötsel av våtmarker och dammar	33
Vilka förutsättningar gäller för att få ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar?	33
Vad gäller för att länsstyrelsen ska godkänna våtmarken eller dammen?	34
Vad innehåller åtagandet?	34

Vilka förbud gäller?.....	34
Vilka skötselvillkor gäller?	35
6 kap. Skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner	35
Vad krävs för att få ett åtagande för skyddszoner?	35
Vilka krav finns vid anläggning av skyddszoner?.....	36
Vilka villkor ställs på skyddszonens skötsel?	36
Vilket undantag finns?	37
7 kap. Hotade husdjursraser	37
Vilka krav finns för åtagandet?	37
Vilka krav finns för besättningen?	38
Vilka krav gäller under hållandeperioden?	38
Vilka villkor gäller för renrasighet för varje djur?	38
Vilka djur och genbanker för fjäderfä ger rätt till ersättning?.....	39
Hur beräknas antalet nötkreatur?.....	39
8 kap. Djurvälståndersättning för får	39
Vilka krav finns för att få djurvälståndersättning för får	39
Vilka krav gäller under hållandeperioden?	40
Vilka krav gäller för en produktionsplan?.....	40
Vilka krav gäller vid inventering och analys av foder?.....	40
Vilka krav gäller vid foderstatsberäkningar?	41
Vilka krav gäller vid hullbedömning?.....	41
Vilka krav gäller vid klippning?.....	41
Vilka krav gäller när nya får förs in i besättningen?	41
Vilka krav gäller för träckprovsanalys för parasiter?	42
Vilka krav gäller vid kontroll?	42
9 kap. Djurvälståndersättning för suggor.....	42
Vilka krav finns för att få djurvälståndersättning för suggor?	42
Vilka krav gäller för redovisning och dokumentation av djur?.....	43
Vilka krav gäller för en produktionsplan?.....	43
Vilka krav gäller för analyser av foder, vatten eller strömmaterial?	43
Vilka krav gäller vid hullbedömning?.....	44
Vilka krav gäller vid uppföljning av utfodring?.....	44
Vilka krav gäller vid produktionsuppföljning?	44
Vilka krav gäller vid kontroll?	44

10 kap. Djurvälståndersättning för mjölkkor	45
Vilka krav finns för att få djurvälståndersättning för mjölkkor?	45
Vilka skötselvillkor finns?	45
Vilka krav gäller vid kontroll?	46
11 kap. Kompensationsstöd	46
Gemensamt	46
Grovfodergrödor	47
Växtodlingsgrödor	47

Bilagor

Bilaga 1 Kombinationer av åtaganden i programperiod 2014–2022 med åtaganden i strategisk plan 2023–2027	51
Bilaga 2 Skolor för avdrag på grund av villkorsfel	52
Bilaga 3 Kombinationer av markklasser och allmän/särskild skötsel i åtagande för skötsel av betesmarker och slåtterängar	66
Bilaga 4 Kombinationer av komplementen i skötsel av betesmarker och slåtterängar	67
Bilaga 5 Definitioner av värdefulla landskapselement	68
Bilaga 6 Hullbedömning på får	70
Bilaga 7 Hullbedömningar på suggor	71

1 kap. Gemensamma bestämmelser

Ersättningsformer

1 § Denna författning gäller följande former av ersättningar:

1. Fleråriga miljö- och klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (miljöersättningar):

- a) skötsel av betesmarker och slåtterängar,
- b) fäbodan,
- c) skötsel av våtmarker och dammar,
- d) skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner, och
- e) hotade husdjursraser.

2. Ettåriga miljö- och klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden (djurvälståndersättningar):

- a) för får,
- b) för suggor, och
- c) för mjölkkor

3. Naturliga eller andra områdesspecifika begränsningar:

- a) kompensationsstöd.

2 § Grundläggande bestämmelser om miljöersättningar, kompensationsstöd och djurvälståndersättningar finns i:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013²,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013³,

3. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/2290 av den 21 december 2021 om fastställande av regler om beräkningsmetoder för de gemensamma output- och resultatindikatorer som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)

² EUT L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj> (Celex 32021R2115).

³ EUT L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj> (Celex 32021R2116).

samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013⁴,

4. kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC)⁵,

5. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/129 av den 21 december 2021 om fastställande av regler för interventionstyper avseende oljeväxtfrön, bomull och biprodukter från vinframställning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 och för informations-, offentlighets- och synlighetskrav som rör unionsstöd och de strategiska GJP⁶,

6. kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2022/1172 av den 4 maj 2022 om komplettering av 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen av beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor⁷,

7. kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 av den 31 maj 2022 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken⁸, samt

8. förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:30) om ansökan om jordbrukarstöd finns bland annat bestämmelser om:

1. ansökan om åtagande,
2. ansökan om utbetalning,
3. sista ändringsdag, och
4. anmälan om övertagande.

Definitioner

4 § I denna föreskrift används följande begrepp med nedan angiven betydelse

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Besättning	Samtliga djur som hålls på den eller de anläggningar som ingår i åtagandet.

⁴ EUT L 458, 22.12.2021, s. 486 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/2290/oj (Celex 32021R2290).

⁵ EUT L 20, 31.1.2022, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj (Celex 32022R0126).

⁶ EUT L 20, 31.1.2022, s. 197, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/129/oj (Celex 32022R129).

⁷ EUT L 183, 8.7.2022, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/1172/oj (Celex 32022R1172).

⁸ EUT L 183, 8.7.2022, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1173/oj (Celex 32022R1173).

*Begrepp**Betydelse*

Betesmarker och
slåtterängar

Med samlingsnamnet betesmarker och slåtterängar i dessa föreskrifter avses ägoslaget betesmark. Det innebär för miljöersättningar följande typer av marker: betesmark, slåtteräng, alvarbete, skogsbete, mosaikbetesmark, gräsfattig mark samt fäbodbete. Det innebär för kompensationsstöd följande typer av betesmarker och slåtterängar: betesmark, slåtteräng samt fäbodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd.

Betesmark

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som sköts med bete, avslagning eller putsning samt är bevuxet med gräs, örter eller hävdad ljung som är dugligt som foder.

Slåtteräng

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används på eftersommaren till slåtter eller för slåtter kompletterat med efterbete. Slåtterängen ska vara bevuxen med gräs, örter eller hävdad ljung som är dugligt som foder.

Fäbodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd

Ett jordbruksskifte som uppfyller definitionen för fäbodbete samtidigt som marken uppfyller definition för betesmark.

Generellt för betesmark, slåtteräng och fäbodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd

Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som betesmark eller slåtteräng. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som betesmark eller slåtteräng.

Myrmark som är bevuxen med gräs, halvgräs, fräken och örter och som används, eller kan användas till slåtter, räknas inte som slåtteräng om den ligger i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands eller Västernorrlands län.

För att ett skifte ska räknas som betesmark eller slåtteräng ska marken klassificeras som ägoslaget

Begrepp

Betydelse

betesmark i blockdatabasen. Mark som inte är klassificerad som ägoslaget betesmark i blockdatabasen kan klassificeras som betesmark eller slåtteräng om marken har tydliga inslag av hävdgynnade arter eller har höga natur- eller kulturvärden knutna till slåtter- eller beteshävd.

Ytor med tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement eller som saknar tillräckligt med gräs eller örter, ska bedömas i enlighet med 1 kap. 5 §. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 5 som är bevuxna med gräs, örter eller hävdad ljungring ingår alltid i skiftesarealen.

Skogsbete

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till bete. Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som skogsbete.

Som skogsbete räknas endast mark med markklass skogsbete. Marken ska betas av djurarterna nötkreatur, får, get eller häst. Skogsbetet ska huvudsakligen bestå av skog med ett till övervägande del naturligt uppkommet trädbestånd med tydlig ålderskiktnings. Trädbeståndet ska ha inslag av gamla träd eller på annat sätt visa på att en lång kontinuitet råder i trädskiktet.

Områdets markvegetation ska vara betespräglad och det ska finnas gräs, örter och ris som är dugligt som foder. Vegetationen ska innehålla växtarter eller ha en vegetationsstruktur som visar på en långvarig beteshävd.

Ytor med ett träd- eller buskskikt som gör dem svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- eller buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike som uppfyller definitionen i bilaga 5.

*Begrepp**Betydelse*

Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 5 som är bevuxna med gräs, örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen. Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark, alvarbete eller mosaikbetesmark ska räknas som skogsbete om dessa områden uppgår till maximalt 0,5 hektar vardera. Detta under förutsättning att skiftet huvudsakligen är skogsbete.

Alvarbete

Ett jordbruksskifte på Öland eller Gotland som inte är åkermark och som används till bete. Marken ska vara alvarmark. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som alvarbete.

Som alvarbete räknas endast mark med markklass alvarbete. Områdets markvegetation ska bestå av gräs, örter och ris som är dugligt som foder, men de gräs och örter som växer på marken ska som helhet inte växa så tätt att marken klarar kraven i betesmarksdefinitionen för betesmark. Ytor med ett träd- eller buskskikt som gör dem svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 5. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 5 som är bevuxna med gräs, örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen.

Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark eller skogsbete ska räknas som alvarbete under förutsättning att skiftet huvudsakligen är alvarbete.

Begrepp

Betydelse

Mosaikbetesmark

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till bete eller slätter. Mark i renskötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som mosaikbetesmark. Skog samt områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten räknas inte som mosaikbetesmark. Som mosaikbetesmark räknas endast mark med markklass mosaikbetesmark.

Marken ska vara bevuxen med gräs, örter eller ris som är duglig som foder.

Mosaikbetesmarken ska ha ett så stort inslag av element enligt pro rata bedömningen för betesmarker och slätterängar i 1 kap. 5 § att dessa tillsammans täcker mer än 50 procent men mindre än 90 procent av skiftet som helhet.

Mark som kan klassas som betesmark, slätteräng, alvarbete, skogsbete eller fåbodbete får inte räknas som mosaikbetesmark. Ytor med ett träd- eller buskskikt som gör dem svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar.

De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 5. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 5 som är bevuxna med gräs, örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen.

Mark som skulle kunna klassas som betesmark, slätteräng, alvarbete, skogsbete eller fåbodbete om igenväxning röjs bort eller om marken restaureras och det är lämpligt för markens natur- och kulturvärden får inte räknas som mosaikbetesmark. Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark eller skogsbete ska räknas som mosaikbetesmark om dessa områden

*Begrepp**Betydelse*

uppgår till maximalt 0,5 hektar vardera. Detta under förutsättning att skiftet huvudsakligen är mosaik-betesmark.

Gräsfattig mark

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till bete eller slåtter. Som gräsfattig mark räknas endast mark med markklass gräsfattig mark. Områdets markvegetation ska bestå av gräs, örter eller ris som är dugligt som foder. De gräs och örter som växer på marken ska som helhet inte växa så tätt att marken uppfyller kraven i definitionen för betesmark.

Gräsfattiga marker ska ha höga naturvärden som är beroende av bete eller slåtter för att bevaras eller utvecklas. Med höga naturvärden avses ett eller flera av följande kriterier:

1. öppet vattenområde mellan landstrand och yttre vassbälte där ej avbetad vegetation utgör en yttergräns (blå bård),
2. att marken har förekomst av arter som är beroende av bete eller slåtter och som motsvarar minst ett av följande alternativ:
 - a) är hotade. Med hotade arter avses de arter på rödlistan som finns i kategorierna VU (sårbar), EN (starkt hotad) eller CR (akut hotad),
 - b) är markerade som B eller N i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845),
3. att marken har värden som är beroende av bete eller slåtter och som motsvarar minst ett av följande alternativ:
 - a) består av naturtyperna grässandhed, rissandhed, sandstäpp, torra hedar, rikkärr, löväng eller trädbärande betesmark, listade i bilaga 4 till förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.,
 - b) är skoglig värdekärna, nyckelbiotop eller objekt med naturvärde, biotopskyddstyp enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. eller hänsynskrävande biotop enligt

Begrepp

Betydelse

skogsvårdslagen (1979:429). Nyckelbiotop och objekt med naturvärde är begrepp definierade av Skogsstyrelsen.

Mark som skulle kunna klassas som betesmark, slåtteräng, alvarbete, skogsbete, mosaikbetesmark eller fåbodbete om igenväxning röjs bort eller om marken restaureras och detta är lämpligt får inte räknas som gräsfattig mark.

Ytor med ett träd- eller buskskikt som gör dem svåråtkomliga för betesdjuren eller som saknar gräs, örter eller ris på grund av ett tätt träd- och buskskikt, naturliga impediment eller värdefulla landskapselement får ingå i arealen så länge dessa ytor inte utgör sammanhängande områden som var för sig överstiger 0,1 hektar. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike som uppfyller definitionen i bilaga 5. Naturliga impediment och värdefulla landskapselement enligt bilaga 5 som är bevuxna med gräs, örter eller ris ingår alltid i skiftesarealen.

Mark i renkötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som gräsfattig mark. Områden där åtgärder gjorts för att väsentligt gynna trätillväxten, räknas inte heller som gräsfattig mark. Mindre områden inuti skiftet som i sig skulle uppfylla definitionen för betesmark, alvarbete, mosaikbetesmark eller skogsbete ska räknas som gräsfattig mark om dessa områden uppgår till maximalt 0,5 hektar vardera. Detta under förutsättning att skiftet huvudsakligen är gräsfattig mark.

Fåbodbete

Ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används till fritt bete eller bete i storhägn vid en fåbod som länsstyrelsen har godkänt. Marken ska betas av djurarterna nötkreatur, får, get eller häst, häst i kombination med övriga djurarter. Mark i renkötselområdet som huvudsakligen används till renbete räknas inte som fåbodbete. Som fåbodbete

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
	räknas endast mark som länsstyrelsen fastställt som fäbodbete.
Bruknings-centrum	Det block eller det närmast belägna blocket där de för jordbruksföretagets drift viktigaste ekonomibyggnader är belägna.
Blockdatabas	Jordbruksverkets digitala register över jordbruksmarken i Sverige.
Certifierad klövvårdare	En klövvårdare som är certifierad enligt de krav som tagits fram av Svenska klövvårdsföreningen i samarbete med Biologiska Yrkeshögskolan Skara, Sveriges lantbruksuniversitet och Växa Sverige.
Flerfäbods-system	System där djur flyttas mellan en huvudfäbod och en eller flera kompletterande fäbodar under fäbodsäsongen.
Fäbod i bruk	Fäbod som är godkänd av länsstyrelsen och som används till fritt bete eller bete i storthägn med minst 1,2 djurenheter av djurslagen nötkreatur, får och get. Därutöver får bete ske med häst. Under fäbodsäsongen ska dessa djur vid fäboden ha tillgång till minst 6 hektar fritt bete eller bete i storthägn. Fäboden ska ha kvar inslag av traditionell bebyggelse och den del som används för fäbodbruket får inte användas som permanentbostad. Två eller flera besättningar som sköts gemensamt inom ett fäbodområde berättigar till en ersättning för fäbod i bruk.
Fäbodsäsong	Fäbodsäsongen är den 1 juni till och med den 15 september.
Förna	Dött växtmaterial på marken som fortfarande har kvar sin struktur och ännu inte brutits ner.
Genbank för fjäderfä	Genbank som är ansluten till genbanksförening för fjäderfä. Genbanksföreningen är en av Jordbruksverket erkänd avelsorganisation för fjäderfä.
Grässvål	Hävdad markvegetation med sammanhållet rotskikt.
Hygienklippning	En klippning på får som innebär att man under kyligare perioder eller av andra skäl, klipper runt blygden och runt juvret, men behåller resten av ullen.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Hållandeperiod	Denna period börjar dagen efter det att ansökan om utbetalning kommer in till handläggande myndighet. Under perioden ska den som söker för djuren hålla minst det antal djur som finns med i ansökan.
Jordbruksmark	Definitionen grundar sig på definitionen av jordbruksareal enligt artikel 4 punkt 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115. Utöver detta räknas som jordbruksmark även den mark som ingår i ett miljöersättningsåtagande där handläggande myndighet har fastställt marken som våtmark eller damm, skogsbete, alvarbete, mosaikbetesmark, gräsfattig mark eller fåbodbete.
Klippande eller skärande resultat	Redskap använda på ett sådant sätt att de ger en distinkt snittyta.
Naturliga impediment	Med naturliga impediment menas naturligt förekommande sandområden, stenar, hällar, berg i dagen och naturliga vattensamlingar.
Satta i avel	Hondjur som är seminerade, betäckta eller släppta med handjur i avelssyfte och handjur som har betäckt eller är släppta med hondjur i avelssyfte.
Skadlig ansamling av förna	En ansamling av förna som kan leda till uppluckring av grässvålen, kvävning av nya plantor eller på annat sätt
Tillskottsutfodring	Extra utfodring på bete som kan leda till ökad tillförsel av växtnäring till marken.
Trädjordbruk	Trädjordbruk innebär samodling av träd med ett- eller fleråriga grödor. Träden kan vara placerade i rader, grupper eller enskilt. Träden ska vara planterade och producera livsmedel, foder eller andra ekosystemtjänster. Ytorna där träden står ska skötas så att de inte växer igen. Ytorna som inte upptas av träd ska vara möjliga att jordbearbeta med gängse jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Det ska vara möjligt att skörda den ett- eller fleråriga grödan mellan träden. Ytorna som ska gå att jordbearbeta ska täcka minst 50 procent av blocket.

<i>Begrepp</i>	<i>Betydelse</i>
Träd och buskar av igenväxningskaraktär	Träd och buskar som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag och som kan skada natur- eller kulturmiljövärden eller den foderproducerande markvegetationen. Hit räknas varken de träd eller buskar som haft en funktion i, eller visar spår av, den äldre markanvändningen eller har ett särskilt natur- och kulturvärde. Inte heller deras ersättningsträd och ersättningsbuskar eller sådana träd och buskar som behövs som skydd för betesdjur i betesmarker eller slätterängar ska räknas som igenväxningsvegetation.
Uppföljning av jordbruksmark med ny teknik	Samma betydelse som för arealövervakningssystemet i artikel 65.4 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116.
Vall	En gröda på åkermark som består av vallgräs eller vallbaljväxter, eller en blandning av dessa.
Våtmark	Sådan mark där vatten under stor del av året finns nära under, eller strax över markytan samt vegetationstäckta vattenområden och vatten med vegetationsfria ytor och där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongvariationerna.
Åkermark	Jordbruksmark som används för växtodling eller som hålls i ett sådant tillstånd att den kan användas för växtodling. Marken ska kunna användas utan någon särskild förberedande åtgärd annat än användande av gängse jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Marken ska kunna användas för växtodling varje år. Undantag kan göras för ett enskilt år om särskilda omständigheter föreligger.
Äldre markanvändning	Hävd som i allt väsentligt motsvarar den som tillämpades före jordbrukets storskaliga mekanisering och introduktionen av mineralgödsel efter andra världskriget. (<i>SJVFS 2025:35</i>).

Metod för bedömning enligt pro rata av betesmarker, slätterängar och fäbodbete som berättigar till gårdsstöd samt kompensationsstöd

5 § För betesmarker, slätterängar och fäbodbete som berättigar till gårdsstöd samt kompensationsstöd ska tillämpning av pro rata bedömning göras för följande element:

1. Ytor med träd- eller buskskikt som saknar tillräcklig mängd gräs, örter, hävdad ljung eller som är svåråtkomliga för betesdjuren.

2. Ytor med naturliga impediment.

3 Värdefulla landskapselement som inte är bevuxna med gräs, örter eller hävdad ljung. De värdefulla landskapselement som berörs är fornlämningslokal, odlingsröse, stentipp, byggnadsgrund, stenmur samt öppet dike, som uppfyller definitionen i bilaga 5.

Enskilda element som är 0,05 hektar eller mindre ska ingå i arealen om de tillsammans täcker högst 10 procent av blockets areal. För block där dessa element täcker mer än 10 procent men maximalt 30 procent av arealen ska arealen minskas med 20 procent. För block där dessa element täcker mer än 30 procent men maximalt 50 procent ska arealen minskas med 40 procent.

Sammanhängande områden med element som var för sig är 0,05 hektar eller mindre men tillsammans täcker mer än 50 procent av arealen får inte ingå i blocket.

Om storleken på ett enskilt element är större än 0,05 hektar får det inte ingå i blocket.

Grundvillkor

6 § Miljöersättningar, djurvälståndersättningar och kompensationsstöd enligt artikel 70 och 71 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115 omfattas av grundvillkor. Detta framgår av artikel 12 och 13 samma förordning.

7 § I 3 kap. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:29) om direktstöd och grundvillkor finns bestämmelser om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som ska iakttas för miljöersättningar och kompensationsstöd.

Villkorsperiod för kompensationsstödet

8 § Villkoren för kompensationsstödet gäller under det år som ansökan avser.

Åtagande

Åtagandeperiod för miljöersättningar och djurvälståndersättningar

9 § Åtagandeperioden börjar den 1 januari det år ansökan om åtagande för miljöersättningar och djurvälståndersättningar avser.

När får miljöersättning beviljas efter miljöinvestering eller investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder?

10 § För att få ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar gäller att miljöinvesteringen eller investeringsstödet för vattenvårdsåtgärder ska vara godkänd senast den 15 juni det år åtagandet startar. (SJVFS 2023:26).

Vilka krav finns för att få ett åtagande godkänt?

11 § För att få ett åtagande för miljöersättningar eller djurvälståndersättningar godkänt, ska lantbrukaren ansöka om utbetalning samma år som denne söker ett åtagande.

För att få ett åtagande godkänt för miljöersättningar och djurvälståndersättningar ska det beräknade värdet vid utbetalning vara minst 1 000 kronor innan avdrag.

Hur förnyas ett åtagande?

12 § Ett åtagande för miljöersättningen för skötsel av våtmarker och dammar kan förnyas med fem år.

Hur kan åtaganden kombineras?

13 § Utöver vad som framgår av bilaga 7 till förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik framgår det av bilaga 1 vilka åtaganden från programperiod 2014–2022 som är möjliga att kombinera med åtaganden i Sveriges strategiska plan för jordbrukspolitiken 2023–2027 (strategisk plan 2023–2027).

Möjliga kombinationer inom miljöersättningen för skötsel av betesmarker och slåtterängar framgår av bilaga 3 och 4.

När avslutas ett åtagande från programperiod 2014–2022 och ersätts med ett nytt åtagande i strategisk plan 2023–2027?

14 § Ett åtagande för miljöersättning skötsel av våtmarker från programperiod 2014–2022 omvandlas till ett nytt åtagande för skötsel av våtmarker och dammar i strategisk plan 2023–2027 med befintlig löptid och skötselvillkor för de ursprungliga våtmarkerna eller dammarna när lantbrukaren utökar sitt åtagande.

Hur får ett befintligt åtagande utökas?

15 § Ett befintligt femårigt åtagande om skötsel av betesmarker och slåtterängar, fäbodur och skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner får utökas med mer areal inom samma åtagandeperiod. Detta gäller endast under de första fyra åren av åtagandet.

Under det andra och tredje året får åtagandet utökas med högst 20 procent av arealen. Under det fjärde året får åtagandet utökas med högst 10 procent av arealen, dock inte med mer än två hektar.

Om en utökning av arealen görs under det femte året eller över de gränser som anges i andra stycket ersätts det befintliga åtagandet med ett nytt treårigt åtagande (SJVFS 2025:35).

15 a § Ett befintligt treårigt åtagande för skötsel av betesmarker och slätterängar, fäbodan och skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner får utökas med mer areal inom samma åtagandeperiod.

Under det andra och tredje året får åtagandet utökas med högst 20 procent av arealen.

Om en utökning av arealen görs över de gränser som anges i andra stycket ersätts det befintliga åtagandet med ett nytt treårigt åtagande. (SJVFS 2025:35).

16 § För skötsel av våtmarker och dammar ger en utökning med ny mark en ny åtagandeperiod. Utökning med mer mark innebär att åtagandets slutår skjuts fram men att varje enskild mark i åtagandet behåller sitt ursprungliga slutår.

17 § Ett befintligt åtagande för hotade husdjursraser kan utökas om lantbrukaren ansöker om utökning och samtidigt söker utbetalning för mer än 150 procent av djurenheterna i sitt befintliga åtagande eller lägger till genbank för fjäderfä. En utökning leder till att åtagandet ersätts av ett nytt treårigt åtagande. (SJVFS 2025:35).

Vilket åtagande styr åtagandeperioden vid övertagande?

18 § Om övertagaren har ett åtagande eller har sökt ett åtagande i strategisk plan 2023–2027 och tar över ett åtagande från programperiod 2014–2022 för miljöersättning för skötsel av våtmarker och dammar, får övertagaren ett åtagande med åtagandeperiod, omfattning och villkor enligt strategisk plan 2023–2027 där de övertagna våtmarkerna eller dammarna behåller sin åtagandeperiod.

19 § Vid överlåtelse av ett åtagande för skötsel av betesmarker och slätterängar, fäbodan, skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner samt hotade husdjursraser, där övertagaren har ett befintligt åtagande för ersättningsformen, får övertagaren ett åtagande med åtagandeperiod och villkor enligt åtagandet med längst kvarvarande åtagandeperiod.

Vid övertagande av ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar, där övertagaren har ett befintligt åtagande får övertagaren ett åtagande med åtagandeperiod enligt åtagandet med längst åtagandeperiod där de befintliga våtmarkerna och dammarna behåller sin åtagandeperiod.

Hur får ett befintligt åtagande anpassas?

20 § Om länsstyrelsen eller Jordbruksverket vid en kontroll eller på annat sätt fastställer att ett åtagandes omfattning skiljer sig från den omfattning sökanden angivit i sin ansökan om åtagande, ska handläggande myndighet anpassa åtagandets omfattning till de fastställda uppgifterna.

Hur får ett befintligt åtagande avslutas?

21 § Ett åtagande som minskas eller avslutas i förtid kan leda till återkrav för aktuella delar.

22 § Ett åtagande får minskas eller avslutas i förtid utan återkrav i följande fall.

1. Enligt 7 kap. 8 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

2. Om:

- a) ett arrende eller ett avtal om nyttjanderätt inte kan förlängas,
- b) marken, eller den ersättningsgrundande enheten, inte längre finns kvar i sökandens ägo på grund av försäljning, eller
- c) marken, eller den ersättningsgrundande enheten, som berörs av åtagandet överläts och övertagaren inte tar över åtagandet.

3. Om sökanden upphör helt med jordbruksverksamhet.

4. Vid force majeure och exceptionella händelser enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2116 och enligt 3 kap. 27 och 28 §§ förordningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2025:35).

23 § Om en revidering av nitratkänsligt område gör att marken som ingår i ett åtagande inte längre tillhör nitratkänsligt område ska ett åtagande för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner ligga kvar tills åtagandeperioden är fullföljd.

24 § För åtagande för miljöersättningarna för skötsel av betesmarker och slätterängar, fäbodlar, skötsel av våtmarker och dammar samt skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner som avslutas i förtid och där 22 § inte kan tillämpas ska återkrav beräknas för den mark, i respektive ersättningsform, som tas bort enligt följande principer:

1. Om åtagandet avslutas efter att det första eller andra året av åtagandeperioden fullgjorts ska återkrav göras för 100 procent av den utbetalda ersättningen.

2. Om åtagandet avslutas efter att det tredje året av åtagandeperioden fullgjorts ska återkrav göras för 50 procent av den utbetalda ersättningen.

3. Om åtagandet avslutas efter att det fjärde året av åtagandeperioden fullgjorts ska återkrav göras för 25 procent av den utbetalda ersättningen.

Enligt 7 kap. 8 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska åtagandet hävas för den areal som tagits bort om minskningen är så stor att den skulle äventyra syftet med åtagandet. I de fall hela åtagandet hävs ska återkrav beräknas på samma sätt som anges i punkterna 1–3.

Hur får ett åtagande minskas när det förlängs eller förnyas?

25 § Ett åtagande för miljöersättningen för skötsel av våtmarker och dammar som förnyas får minskas till en mindre omfattning än det ursprungliga åtagandet. En sådan minskning av omfattningen av åtagandet är möjlig att göra under förutsättning att syftet med åtagandet inte äventyras.

Utbetalning

Vad krävs för att få full ersättning?

26 § För att vara berättigad till utbetalning av kompensationsstöd och miljöersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner ska lantbrukaren så eller plantera grödan senast den 30 juni ansökningsåret.

27 § Ersättning lämnas för vändtegar som hör till skiftet och som behövs för odlingen.

28 § Utbetalning av miljöersättning för skyddszoner mot vattenområden lämnas inte om produktvillkor för växtskyddsmedel som används på intilliggande åkermark kräver en skyddszon.

Innan lantbrukaren använder växtskyddsmedlet ska denne meddela länsstyrelsen att ansökan om utbetalning för skyddszonen dras tillbaka.

Hur får utbetalningar kombineras?

29 § Utbetalning av ersättning enligt denna författning för skötsel av våtmarker och dammar får kombineras med utbetalning av andra motsvarande ersättningar enligt förordningen (SJVFS 1995:133) om miljöstöd, förordningen (1997:1336) om miljöstöd, samt förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder inom samma företag men inte för samma mark.

Undantag

30 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från 10, 15, 16, 17, 18, 19, 24, och 26 §§.

2 kap. Skala för avdrag på grund av villkorsfel

Bestämmelser för alla villkor i alla ersättningsformer samt kompensationsstöd

1 § Reglerna i detta kapitel gäller avdrag på grund av villkorsfel och hel eller delvis hävning av åtaganden för samtliga ersättningar i dessa föreskrifter samt avdrag på grund av villkorsfel i kompensationsstödet.

2 § Om handläggande myndighet konstaterar att en lantbrukare inte följt ett villkor ska myndigheten göra ett avdrag från utbetalningen eller häva åtagandet helt eller delvis. Det framgår av 3–11 §§ i detta kapitel och i bilaga 2 hur stora avdragen ska vara samt när hel eller delvis hävning ska ske.

Vad är ett upprepat fel?

3 § Handläggande myndighet ska bedöma om lantbrukaren har upprepat ett fel när följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Felet konstaterades även det år som villkoret senast kontrollerades.
2. Handläggande myndighet meddelade lantbrukaren om det felet då.
3. Det är samma villkor som inte är uppfyllt. Felet behöver inte vara upprepat på samma mark eller djur.
4. Felet återkommer eller har inte åtgärdats under strategisk plan 2023–2027.

Dubbelt villkorsavdrag

4 § Om lantbrukaren upprepat ett villkorsfel enligt 3 § inom en ersättningsform eller inom kompensationsstödet ska den handläggande myndigheten göra ett dubbelt villkorsavdrag för det konstaterade upprepade felet under förutsättning att inget annat framgår av bilaga 2. För villkor som följs upp genom uppföljning av jordbruksmark med ny teknik ska den handläggande myndigheten inte göra ett dubbelt villkorsavdrag för det upprepade felet under förutsättning att inget annat framgår av bilaga 2. (SJVFS 2024:24).

Hel eller delvis hävning av åtagande samt avdrag för kompensationsstödet

5 § För kompensationsstödet ska handläggande myndighet avslå ansökan om utbetalning om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av den areal som ingår i ansökan om utbetalning.

För miljöersättningarna för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner samt för skötsel av betesmarker och slätterängar ska den handläggande myndigheten häva åtagandet om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av den areal som ingår i åtagandet. Det gäller inte om marken är betad, men inte tillräckligt väl avbetad, för att uppfylla villkoren i 3 kap. 11 § 2, 13 § 2 eller 15 § 2 eller enligt villkor i 3 kap. 18–30 §§. Det gäller inte heller om marken har skötts med slätter istället för bete eller tvärtom enligt 3 kap. 11 § 3 och 4, 13 § 3 eller 15 § 2. (SJVFS 2024:24).

6 § För miljöersättningen för hotade husdjursraser ska handläggande myndighet häva åtagandet i den del som omfattar djurarterna nötkreatur, får, getter eller svin om den konstaterar villkorsfel på 30 procent eller mer av

djuren som ingår i ansökan om utbetalning. Antalet djur som berörs ska vara fler än tre.

Om åtagandet innefattar genbank för fjäderfä ska åtagandet hävas i den del som omfattar genbank för fjäderfä om villkorsfel enligt 7 kap. 4 § konstateras på genbanken. (SJVFS 2023:26).

7 § För djurvälståndssättningarna för får eller saggur ska handläggande myndighet häva åtagandet om en lantbrukare har villkorsfel på fyra eller fler punkter enligt bilaga 2.

8 § För miljöersättningen skötsel av betesmarker och slåtterängar ska handläggande myndighet häva åtagandet för all mark inom en markklass på ett skifte om den konstaterar igenväxning på 30 procent eller mer av markklassarealen på skiftet.

9 § Om lantbrukaren har upprepat ett fel och felet är 20 procent eller mer av all konstaterad areal eller konstaterat antal djur inom ersättningsformen både det första året felet konstateras och det år man konstaterar en upprepning av samma fel ska handläggande myndighet häva åtagandet.

10 § För miljöersättningen skötsel av betesmarker och slåtterängar ska handläggande myndighet, utöver vad som framgår av 9 §, häva åtagandet för all mark på ett skifte om den konstaterar upprepad igenväxning på 20 procent eller mer på samma skifte. (SJVFS 2025:35).

Minskning av ersättning vid villkorsfel på en viss areal eller ett visst antal djur

11 § Vid villkorsfel på en viss areal ska det procentuella avdraget av arealen på blocket på grund av pro rata-neddragning användas också vid beräkning av areal med villkorsfel på skiftet när handläggande myndighet räknar ut storleken på avdraget.

Villkorsavdrag får inte vara större än årets utbetalning av ersättning,

1. för skiftet, eller
2. för den aktuella djurarten.

Undantag

12 § I följande situationer kan handläggande myndighet göra undantag från bestämmelserna i det här kapitlet och göra mindre villkorsavdrag eller inget avdrag alls.

1. Extremt väder som inte är tillräckligt allvarligt för att vara force majeure så som regn under hela skördeperioden.
2. Försenad sådd då grödan blivit förstörd och behöver sås om.
3. Gröda som blivit uppäten eller förstörd av vilt på ett sätt som varit svårt att förebygga.
4. Rovdjursangrepp som var svåra att förutse eller förebygga.

5. Bekämpning av växt-eller djursjukdomar och invasiva arter.

6. När det beräknade avdraget för igenväxning blir orimligt då marken där igenväxningen finns sammanfaller med den ytan som orsakar neddragning enligt pro rata.

7. Lantbrukaren meddelar själv myndigheten om villkorsfelet. Det gäller dock inte om lantbrukaren är informerad om kommande kontroll.

13 § Om det finns särskilda skäl kan handläggande myndighet medge undantag från bestämmelserna i 2–11 §§. (*SJVFS 2025:35*).

3 kap. Skötsel av betesmarker och slätterängar

Vilka krav finns för att få ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar?

1 § Första året marken ingår i ett åtagande för skötsel av betesmarker och slätterängar i strategisk plan 2023–2027 ska den också omfattas av lantbrukarens ansökan om utbetalning. Följande år räcker det att skiften motsvarande 75 procent av befintlig åtagandeareal ingår i ansökan om utbetalning. Varje enskilt skifte måste dock ingå i ansökan om utbetalning minst vartannat år.

2 § Lantbrukaren kan få ersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar som bevarar och förstärker hävdberoende natur- och kulturmiljövärden i följande fastställda markklasser:

1. betesmarker och slätterängar med allmänna värden,
2. betesmarker med särskilda värden,
3. slätterängar med särskilda värden,
4. mosaikbetesmarker,
5. alvarbete,
6. skogsbete, och
7. gräsfattiga marker.

Markklasserna kan inte överlappa varandra. Utöver dessa markklasser kan lantbrukare få ersättning för mark som saknar fastställd markklass men som uppfyller definitionen för betesmark eller definitionen för slätteräng i 1 kap. 4 §. Skötseln ska utföras på samma mark under hela åtagandeperioden.

3 § Lantbrukaren kan inte få ersättning för mark som samtidigt får miljöersättning för fåbodar, eller miljöinvestering eller miljöersättning för restaurering av betesmark enligt förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder eller stöd för restaurering som Naturvårdsverket hanterar.

Det är inte heller möjligt att få ersättning för skötsel på mark där länsstyrelsen bedömer att skötseln motverkar att syftet med stödet uppnås.

Vilka kriterier måste marken uppfylla för att kunna få en fastställd markklass?

4 § Handläggande myndighet fastställer markklass och fattar beslut om vilka marker som berättigar till ersättning. För att mark ska kunna fastställas och berättiga till ersättning ska följande framgå av uppgifterna om markklassen:

1. En motivering med beskrivning till vilken markklass skiftet ska ha.
2. En bestämd markklass med en yta och areal. (*SJVFS 2023:26*).

5 § För att marken ska uppfylla kriterierna för de fastställda markklasserna betesmarker med särskilda värden, slätterängar med särskilda värden eller mosaikbetesmarker krävs att:

1. Den aktuella definitionen i 1 kap. 4 § är uppfylld.
2. Marken har höga kulturvärden kopplade till odlingslandskapet eller höga naturvärden som visar på långvarig slätter- eller beteshävd.
3. Om marken har värden som är kopplade till fältskiktet får den endast i liten grad vara påverkad av gödsling eller andra produktionshöjande åtgärder. Om marken däremot har värden som är kopplade till annat än fältskiktet får den inte vara starkt påverkad av gödsling eller andra produktionshöjande åtgärder.

6 § För att marken ska uppfylla kriterierna för de fastställda markklasserna alvarbete, skogsbete eller gräsfattiga marker krävs att den aktuella definitionen 1 kap. 4 § är uppfylld.

7 § För att marken ska uppfylla kriterierna för den fastställda markklassen betesmarker och slätterängar med allmänna värden krävs att marken uppfyller definition för betesmark eller definitionen för slätteräng enligt 1 kap. 4 § samt inte uppfyller kriterierna för betesmark med särskilda värden eller slätteräng med särskilda värden enligt 5 §.

Vilka åtgärder får inte utföras på marken?

8 § På skifte som ingår i ett åtagande för skötsel av betesmarker och slätterängar är det inte tillåtet att:

1. använda växtskyddsmedel,
2. gödsla,
3. jordbearbeta,
4. göra insådd, annat än när handläggande myndighet på förhand godkänner det,
5. bedriva täkt av sten eller jord,
6. genomföra åtgärder som riskerar att skada fornlämningar eller värdefulla landskapselement enligt bilaga 5, och
7. vidta andra åtgärder som kan skada natur- och kulturvärden på skiftet.

Skötsel

9 § Det finns två nivåer av åtagande. Länsstyrelsen kan besluta om ett åtagande på åtagandenivån allmän skötsel eller om ett åtagande på åtagandenivån särskild skötsel.

Allmän skötsel

10 § Länsstyrelsen kan besluta om ett åtagande på åtagandenivån för allmän skötsel om lantbrukaren har ansökt om ett åtagande för skötsel av betesmarker och slätterängar och om marken har en fastställd markklass som är betesmarker och slätterängar med allmänna värden, betesmarker med särskilda värden eller slätteräng med särskilda värden. Detta är även möjligt om marken uppfyller definitionen för betesmark eller definitionen för slätteräng enligt 1 kap. 4 §, men saknar fastställd markklass.

11 § För att lantbrukaren ska få ersättning för allmän skötsel ska marken skötas på följande sätt:

1. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska hållas borta under hela åtagandeperioden.
2. Marken ska varje år skötas så att ingen skadlig ansamling av förna sker.
3. Betesmarker ska varje år betas av. Det ska vara genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober. Från och med år två i åtagandet får bete vartannat år ersättas med slätter om det utförs på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska då ske under perioden den 1 juli till och med den 31 oktober och skörden ska tas bort.
4. Slätterängar ska varje år slås på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska ske under perioden den 1 juli till och med den 31 oktober och skörden ska tas bort.

Det är möjligt att göra undantag från punkt 2, 3 och 4 om den enskilda marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och om villkoren i 1 § är uppfyllda.

Särskild skötsel

12 § Länsstyrelsen kan besluta om ett åtagande på åtagandenivån för särskild skötsel om lantbrukaren har ansökt om det och om marken har en fastställd markklass som är betesmarker med särskilda värden, slätterängar med särskilda värden, skogsbete, alvarbete, mosaikbetesmarker eller gräsfattiga marker.

Vad krävs för att få ersättning för särskild skötsel för betesmarker med särskilda värden och slåtterängar med särskilda värden?

13 § För att lantbrukaren ska få ersättning för särskild skötsel för betesmarker med särskilda värden och slåtterängar med särskilda värden ska marken skötas på följande sätt:

1. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska hållas borta under hela åtagandeperioden.

2. Marken ska varje år skötas så att ingen skadlig ansamling av förna sker.

3. Betesmarken ska varje år betas av. Det ska vara genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober. Från och med år två i åtagandet får bete ersättas med slåtter vartannat år om det utförs på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska då ske under perioden den 1 juli till och med den 31 oktober och skörden ska tas bort.

4. Slåtterängen ska varje år slås på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern får starta tidigast den 1 juli och skörden ska tas bort. Slåtterängen ska fagas varje år.

Det är möjligt att göra undantag från punkt 2, 3 och 4 om den enskilda marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och om villkoren i 1 § är uppfyllda.

I 14 § finns ytterligare villkor som gäller för betesmarker och slåtterängar med särskild skötsel.

14 § Utöver skötselvillkoren i 13 § ska lantbrukaren även sköta marken enligt de särskilda villkor som gäller för respektive markklass:

1. För betesmark med särskilda värden gäller förbud mot tillskottsutfodring på betesmark. Som tillskottsutfodring räknas extra utfodring på betesmark. Övergångsutfodring under två veckor vid utsläpp på våren och inför installering om hösten på mindre känsliga delar av marken räknas inte som tillskottsutfodring. Kalv- och lammgömmor samt salt- och mineralstenar som ställs ut på mindre känsliga delar räknas inte heller som tillskottsutfodring.

2. För slåtteräng med särskilda värden gäller förbud mot tillskottsutfodring på slåtteräng. Som tillskottsutfodring räknas extra utfodring av betesdjur som efterbetar slåtterängen. Kalv- och lammgömmor samt salt- och mineralstenar som ställs ut på mindre känsliga delar räknas inte som tillskottsutfodring.

3. För slåtterängar med särskilda värden gäller villkor för när slåttern ska vara utförd. Slåttern ska vara utförd senast den 30 september.

Vilken skötsel krävs för att få ersättning för särskild skötsel för skogsbete, alvarbete, mosaikbetesmarker och gräsfattiga marker?

15 § För att lantbrukaren ska få ersättning för särskild skötsel för skogsbete, alvarbete, mosaikbete och gräsfattiga marker krävs att marken sköts på följande sätt:

1. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska hållas borta under hela åtagandeperioden.

2. Marken ska varje år betas av så att det finns en tydlig betespåverkan över hela skiftet och så att ingen skadlig ansamling av förna sker. Detta ska vara genomfört vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober. Länsstyrelsen får besluta att bete kan ersättas med slåtter om den utförs på ett sådant sätt att växtmassan inte finfördelas. Slåttern ska då ske under perioden den 1 juli till den 31 oktober och skörden ska tas bort.

Det är möjligt att göra undantag från punkt 2 om marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och om villkoren i 1 § är uppfyllda.

16 § Utöver skötselvillkoren i 15 § ska lantbrukaren även sköta marken enligt de särskilda skötselvillkor som gäller för marklassen:

1. För skogsbete gäller villkor om vegetationens utseende. Skogsbetet ska skötas med plock- och luckhuggning så att dess ålders- och artsammansättning av träd och buskar bevaras, samt att gräs, ris och örter som djuren äter gynnas. Föryngring får endast ske genom självföryngring.

2. För mosaikbete gäller förbud mot tillskottsutfodring på betesmark. Som tillskottsutfodring räknas extra utfodring på betesmark. Övergångsutfodring under två veckor vid utsläpp på våren och inför installation om hösten på mindre känsliga delar av marken räknas inte som tillskottsutfodring. Kalv- och lammgömmor samt salt- och mineralstenar som ställs ut på mindre känsliga delar räknas inte heller.

Undantag

17 § För samtliga marker som ger rätt till åtagande för skötsel av betesmarker och slåtterängar får länsstyrelsen besluta om:

1. Undantag från förbudet mot att använda växtskyddsmedel, enligt 8 § om detta krävs för att bekämpa växtsjukdomar och invasiva arter som hotar att skada områdets natur- och kulturmiljövärden.

2. Undantag från förbudet mot att utföra åtgärder som riskerar att skada landskapselement samt natur- och kulturvärden på marken, enligt 8 §, om föreskrifter har beslutats eller beslut har fattats om förebyggande åtgärder enligt epizootilagen (1999:657). Av samma anledning får länsstyrelsen även ett enskilt år besluta om undantag från att marken varje år ska betas av så att ingen skadlig ansamling av förna sker enligt 11, 13 och 15 §§.

3. Undantag från att marken måste skötas varje år så att ingen skadlig ansamling av förna sker, genom bete eller slåtter, enligt 11, 13 och 15 §§, om exceptionella väderleksförhållanden eller högt vattenstånd gör det

omöjligt att sköta marken enligt regelverket. Utbetalning av ersättning får i detta fall anpassas efter den skötsel som varit möjlig att genomföra.

4. Att tillåta markstörning, gödsling, täkt av sten eller jord, enligt 8 §, eller andra åtgärder om det sker med syfte att bevara eller utveckla natur- och kulturvärden i området.

5. Undantag från kravet att igenväxning ska hållas borta, enligt 11, 13 och 15 §§, om det görs för att stärka artbeståndet av en hotad eller skyddad art, under förutsättning att syftet med stödet ändå uppnås. Till hotade arter räknas arter på Artdatabankens rödlista i någon av kategorierna sårbar, starkt hotad eller akut hotad. Till skyddade arter räknas arter markerade med B eller N i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845).

För blötare slätterängar som ingår i ett åtagande kan länsstyrelsen besluta om undantag, när det gäller i vilken omfattning skörden ska tas bort, om det ökar miljönyttan eller om det är mycket svårt att föra bort skörden. Det samma gäller för slätterängar som även ingår i ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar.

Komplement till miljöersättning för skötsel av betesmarker och slätterängar

18 § Länsstyrelsen fattar beslut om ersättning för komplement till miljöersättningen för skötsel av betesmarker och slätterängar. Komplementen som kan beslutas är manuell slätter, efterbete, höhantering och svårtillgängliga platser. Komplementen ska syfta till att bevara och förstärka naturvärden.

För att mark ska kunna fastställas med ett komplement och berättiga till ersättning ska följande framgå av uppgifterna om komplementet:

1. En motivering.
2. En bestämd yta och areal för komplementet. (SJVFS 2023:26).

Manuell slätter

Vad kan man få ersättning för?

19 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet manuell slätter om marken har markklassen slätterängar med särskilda värden och ett åtagande för särskild skötsel. Dessutom ska minst ett av följande kriterier vara uppfyllt:

1. Slätterängen har naturvärden som kan ta skada av andra metoder än manuell slätter, eller
2. Det är inte möjligt att sköta slätterängen med andra metoder än manuella på grund av att marken är stenbunden, trädrik, blöt, sluttande eller känslig.

Vilken skötsel krävs?

20 § För komplementet manuell slåtter ska slåttern ske med lie, motormanuell minislåtterbalk eller andra motormanuella metoder med klippande eller skärande resultat. Högst 25 procent av marken får slås med traktorburen slåtterbalk.

21 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och villkoren i 1 § är uppfyllda behöver inte slåttern utföras.

Efterbete

Vad kan man få ersättning för?

22 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet efterbete om marken har markklassen slåtterängar med särskilda värden och ett åtagande för särskild skötsel.

Vilken skötsel krävs?

23 § För komplementet efterbete ska slåtterängen efterbetas efter att ängen har slåtrats och skörden förts bort. Senast den 31 oktober ska återväxten vara avbetad så att ingen skadlig ansamling av förna sker.

24 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och villkoren i 1 § är uppfyllda behöver inte efterbetet utföras.

Höhantering

Vad kan man få ersättning för?

25 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet höhantering om marken har markklassen slåtterängar med särskilda värden och ett åtagande för särskild skötsel.

Vilken skötsel krävs?

26 § För komplementet höhantering ska höet torka på slåtterängen efter slåttern innan det förs bort. Torkningen av höet ska ske antingen genom hässjning eller genom vändning.

27 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning och villkoren i 1 § är uppfyllda behöver inte höhanteringen utföras.

Svårtillgängliga platser

Vad kan man få ersättning för?

28 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet svårtillgängliga platser om marken är belägen på en ö utan fast

landförbindelse eller på svåråtkomliga platser i väglöst land samt har ett åtagande för särskild skötsel på mark med någon av följande markklasser:

1. betesmarker med särskilda värden,
2. mosaikbetesmarker,
3. alvarbete,
4. skogsbete, och
5. gräsfattiga marker.

Ersättning får även lämnas för skötsel av svåråtkomliga slätterängar med åtagande för särskild skötsel i väglöst land.

Vilken skötsel kräva?

29 § För att få ersättning för komplementet svårtillgängliga platser ska de villkor som anges för aktuell markklass i detta kapitel vara uppfyllda.

30 § Det år marken inte finns med i en ansökan om utbetalning kan lantbrukaren inte få någon utbetalning för komplementet svårtillgängliga platser. Detta gäller även om villkoren i 1 § är uppfyllda.

4 kap. Fäbodar

Vilka krav finns det för att få ersättning för fäbodar?

1 § Lantbrukaren kan få ersättning för att bevara miljön runt fäboden. Minsta tillåtna åtagande för fäbodar är en godkänd fäbod i bruk och sex hektar sammanhängande fäbodbete per fäbod. För att berättiga till ett åtagande måste marken vid varje fäbod betas med minst 1,2 djurenheter per år av djurarterna nötkreatur, får eller get.

2 § För att länsstyrelsen ska kunna fastställa åtagandet för en fäbod i bruk ska fäboden, förutom att uppfylla definitionen enligt 1 kap. 4 §, uppfylla följande krav:

1. fäboden innehåller minst en byggnad i traditionell stil med fungerande permanent tak. Byggnaden ska vara ursprunglig, restaurerad eller återuppbyggd,
2. fäboden har historiskt brukats som fäbod,
3. byggnader på fäboden används inte som permanentbostad och fäboden är tydligt avgränsad från hemgården både geografiskt och funktionsmässigt,
4. fäboden uppfyller de särskilda kriterierna för fäbod som länsstyrelsen fastställer, och
5. djuren vistas inte på fäboden eller fäbodbetet tidigare än den 1 maj eller senare än den 31 oktober.

När ett flerfäbodsystem som är godkänt av länsstyrelsen tillämpas är kriterierna de samma både för huvudfäboden och kompletterande fäbodar. (SJVFS 2024:24).

3 § Länsstyrelsen fastställer arealen för samtliga skiften med fäbodbete. Åtagandearealen måste vara minst sex hektar sammanhängande fritt bete eller bete i storhågn per fäbod. Dessutom får den inte vara större än:

1. antal djurenheter på fäboden, eller i flerfäbodsystemet, det första året i åtagandet multiplicerat med fem hektar,
2. den tillgängliga fäbodbetesarealen per fäbod, samt
3. det antal djurenheter länsstyrelsen eventuellt beslutat att det maximalt får vara per fäbod, eller flerfäbodsystem, multiplicerat med fem hektar.

Dessutom ska länsstyrelsen ta hänsyn till fäbodens traditionella användning samt andra uppgifter som har betydelse för åtagandet och som länsstyrelsen fastställt. Vidare ska länsstyrelsen ta hänsyn till vilket område som används till bete av djuren vid fäboden.

4 § Länsstyrelsen ska även fastställa om marken har markklassen fäbodbete som berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd eller fäbodbete som inte berättigar till gårdsstöd och kompensationsstöd. Följande ska även framgå:

1. En motivering med beskrivning till vilken markklass skiftet ska ha.
2. En bestämd markklass med en yta och areal.

Vilka åtgärder får inte utföras på marken?

5 § På skifte som omfattas av åtagande för fäboddar är det inte tillåtet att:

1. använda växtskyddsmedel,
2. gödsla,
3. jordbearbeta,
4. göra insädd, annat än när handläggande myndighet på förhand godkänner det,
5. bedriva täkt av sten eller jord,
6. genomföra åtgärder som riskerar att skada fornlämningar eller värdefulla landskapselement enligt bilaga 5, och
7. vidta andra åtgärder som kan skada natur- och kulturvärden på skiftet.

Vilka villkor ställs på fäbodens skötsel?

6 § Åtagandearealen i ett åtagande för fäboddar ska varje år betas med ett betetryck på minst 0,2 djurenheter per hektar. De tillåtna djurslagen är nötkreatur, får, get och häst. Djuren ska vistas vid fäboden minst två månader under fäbodsäsongen eller den tid som länsstyrelsen fastställer. Vid flerfäbodsystem ska djur vistas vid alla ingående fäboddar minst två månader under fäbodsäsongen eller den tid som länsstyrelsen fastställer. Vid flerfäbodsystem kan länsstyrelsen även bestämma under vilken period djuren ska vistas vid vilken fäbod. Ett djur kan endast tillgodoräknas en fäbod per säsong.

7 § Länsstyrelsen kan besluta om undantag från hur länge djuren ska vistas vid fåboden i följande fall:

1. I de fall djuren under en period efterbetar slåtterängar som ligger vid fåboden.

2. I de fall djuren på grund av särskilda skäl inte bör vistas på fåboden under delar av säsongen.

Utbetalning av ersättning får i dessa fall anpassas efter den skötsel som varit möjlig att genomföra.

8 § Utöver skötselvillkoret i 6 § ska lantbrukaren även sköta fåbodbetet enligt de av följande särskilda skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt:

1. reglering av tillskottsutfodring av betesdjur,

2. när på året bete ska ske,

3. hur många djurenheter samt djur av respektive djurart som är tillåtna att finnas vid fåboden, och

4. reglering av bete med vissa djurarter.

Länsstyrelsen ska precisera tillämpningen av de särskilda skötselvillkoren för den enskilda marken. (*SJVFS 2023:26*).

Vilka undantag finns?

9 § För samtliga marker som ger rätt till åtagande för fåbodbete får länsstyrelsen besluta om:

1. Undantag från förbudet mot att använda växtskyddsmedel, enligt 5 §, om det krävs för att bekämpa växtsjukdomar och invasiva arter som hotar att skada områdets natur- och kulturmiljövärden.

2. Undantag från förbudet mot att utföra åtgärder som riskerar att skada biotopskyddade landskapselement samt natur- och kulturvärden på marken enligt 5 § om föreskrifter har beslutats eller beslut har fattats om förebyggande åtgärder enligt epizootilagen (1999:657). Av samma anledning får länsstyrelsen även ett enskilt år besluta om undantag från kravet på betestryck enligt 6 §.

3. Undantag från kravet på betestryck i 6 § om exceptionella väderleksförhållanden eller högt vattenstånd gör det omöjligt att sköta marken enligt regelverket. Utbetalning av ersättning får i detta fall anpassas efter den skötsel som varit möjlig att genomföra.

4. Att tillåta markstörning, gödsling, täkt av sten eller jord enligt 5 § eller andra åtgärder om det sker med syfte att bevara natur- och kulturvärden i området.

Komplementet särskild skötsel av fäbodbete

Vad kan man på ersättning för?

10 § Länsstyrelsen kan besluta om ersättning för komplementet särskild skötsel av fäbodbete om det finns ett åtagande för fäbodbete på marken och följande förutsättningar är uppfyllda:

1. marken ska ha natur- och eller kulturvärden knutna till långvarig fäboddrift som gynnas av den särskilda skötseln. Dessa värden kräver särskild skötsel enligt minst ett av villkoren enligt 11 §,

2. marken ska vara öppen fäbodvall eller bestå av fäbodskog. I fäbodskogen ska trädbeståndet till övervägande del vara naturligt uppkommet och ha en tydlig åldersskiktning. Trädbeståndet ska ha inslag av gamla träd eller på annat sätt visa på lång kontinuitet i trädskiktet,

3. marken uppfyller de särskilda kriterierna för komplementet som länsstyrelsen fastställt, och

4. ett eller flera av skötselvillkoren i 11 § ska vara fastställda.

Länsstyrelsen fastställer omfattning och villkor för komplementet.

Vilken skötsel krävs?

11 § Lantbrukaren ska sköta fäbodbetet enligt de av följande skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt i 10 §:

1. villkor för vegetationens utseende,

2. villkor för skötsel och underhåll av värdefulla landskapselement,

3. villkor för användande och synliggörande av fäbodstigar, eller

4. villkor för att träd och buskar av igenväxningskaraktär ska tas bort senast den 31 oktober det första stödåret och därefter hållas borta under hela åtagandeperioden.

5 kap. Skötsel av våtmarker och dammar

Vilka förutsättningar gäller för att få ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar?

1 § För att lantbrukaren ska få ett åtagande för skötsel av våtmarker och dammar ska länsstyrelsen:

1. godkänna våtmarken eller dammen, och

2. fastställa den areal som kräver skötsel och underhåll.

Detta ska ske senast sista ändringsdag det år ansökan om åtagande för skötsel av våtmark eller damm avser.

För åtaganden som följer direkt på ett åtagande inom någon av de tidigare miljöersättningarna för våtmarker och dammar räknas marken som godkänd genom det tidigare åtagandet och genom att villkoren enligt punkt 2 kan fastställas på nytt efter sista ändringsdag.

Vad gäller för att länsstyrelsen ska godkänna våtmarken eller dammen?

2 § Länsstyrelsen ska godkänna våtmarken eller dammen för miljöersättningen om den är en godkänd miljöinvestering eller investering för vattenvårdsåtgärder. Länsstyrelsen ska också godkänna en våtmark eller damm som inte är anlagd eller restaurerad med investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder eller miljöinvestering, men som motsvarar de krav som ställs för dessa stöd när det gäller:

1. omfattning och placering,
2. målet för åtgärderna,
3. vilka metoder eller material som ska användas, samt
4. eventuella övriga villkor för projektet. (*SJVFS 2023:26*).

Vad innehåller åtagandet?

3 § När länsstyrelsen beslutar om åtagande för skötsel av våtmarker och dammar ska följande framgå:

1. vilken areal som åtagandet omfattar,
2. om våtmarken eller dammen är anlagd eller restaurerad med syftet näringsrening, biologisk mångfald eller en kombination av dessa,
3. vilken del av våtmarken eller dammen som tillhör ägoslaget våtmark och vilken del av våtmarken som tillhör ägoslaget betesmark, om det är aktuellt
4. vilka förbud som gäller och om länsstyrelsen beviljat något undantag, samt
5. vilka skötselvillkor som gäller, inklusive särskilda skötselvillkor när det är aktuellt.

Vilka förbud gäller?

4 § På mark som omfattas av åtagande för skötsel av våtmarker och dammar är det inte tillåtet att:

1. sprida gödselmedel,
2. använda växtskyddsmedel,
3. utfodra fisk, kräftor eller andra djur,
4. sätta ut fisk, kräftor eller andra djur,
5. sprida kalk, och
6. förstöra eller ta bort våtmarker eller dammar, som ingår i åtagandet.

Länsstyrelsen får besluta om undantag från förbud enligt punkterna 3–5 om det sker för att ytterligare förstärka syftet med våtmarken eller dammen. Länsstyrelsen får besluta om undantag från förbud enligt punkterna 2–5 vid bekämpning av växtsjukdomar och invasiva arter som hotar att skada områdets natur- och kulturmiljövärden.

Vilka skötselvillkor gäller?

5 § För att få ersättning ska lantbrukaren sköta våtmarken eller dammen på följande sätt:

1. dammvallar, brunnar och övriga anläggningar ska underhållas så att deras funktion består under hela åtagandeperioden.
2. vegetation som riskerar att försämra våtmarkens eller dammens funktion ska tas bort.

6 § Utöver skötselvillkoren i 5 § ska lantbrukaren även sköta våtmarken eller dammen enligt de av följande särskilda skötselvillkor som länsstyrelsen fastställt:

1. förbud mot att tömma våtmarken helt,
2. hur vattennivån får variera,
3. villkor för hänsyn till växt- och djurliv,
- 4 villkor för bete och slåtter eller
- 5 hur omgivande anläggningar och bebyggelse får uppföras.

Länsstyrelsen får precisera tillämpningen av de särskilda skötselvillkoren för den enskilda våtmarken eller dammen.

Länsstyrelsen får även besluta att villkor som kommer från slutbesiktningen av miljöinvestering eller beslut om stöd för investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder ska gälla för åtagandet för skötsel av våtmarker och dammar. (SJVFS 2023:26).

6 kap. Skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner

1 § Ersättning för skyddszon mot vattenområde och anpassad skyddszon får lämnas i enlighet med 7 kap. 20 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Lantbrukare kan få ersättning om de anlägger eller har skyddszoner i nitratkänsliga områden och sköter dessa enligt villkoren under åtagandeperioden. Med nitratkänsliga områden avses de områden som anges som känsliga i 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Med vattenområde avses samma definition som i 11 kap. 2 § miljöbalken. (SJVFS 2024:24).

2 § Första året i åtagandeperioden ska hela åtagandearealen omfattas av lantbrukarens ansökan om utbetalning.

Vad krävs för att få ett åtagande för skyddszoner?

3 § Utöver vad som framgår av 7 kap. 9 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska varje enskild skyddszon vara minst 100 kvadratmeter.

4 § Utöver vad som framgår av 7 kap. 22 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik, får det för skyddszoner mot vattenområden inte finnas skog mellan skyddszonen och vattenområdet. Däremot får det finnas spridda träd och buskar.

Skyddszon mot vattenområde ska vara minst 6 meter bred och högst 10 meter bred.

5 § Enligt 7 kap. 23 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik är det möjligt att få ett åtagande för anpassade skyddszoner på åkermark där det finns risk för erosion och ytavrinning. Om kriterierna för skyddszon mot vattenområde i 4 § är uppfyllda är det inte möjligt att få ett åtagande för anpassad skyddszon på mark när det finns risk för erosion eller ytavrinning.

Utöver vad som framgår i 7 kap. 23 § i förordningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska länsstyrelsen fatta beslut om vilka marker som berättigar till ersättning för anpassade skyddszoner samt fastställa skyddszonens areal och placering. (SJVFS 2025:35).

Allmänt råd till 5 §

Lämplig mark för anpassad skyddszon kan vara i anslutning till ytvattenbrunnar, i svackor på åkermark eller mark med större lutning där erosion och ytavrinning ofta förekommer.

Vilka krav finns vid anläggning av skyddszoner?

6 § Lantbrukaren ska anlägga skyddszonen senast det datum som framgår av 1 kap. 26 § det första året i åtagandeperioden. Skyddszoner som redan är etablerade vid åtagandeperiodens början omfattas inte av kravet på sådd.

Växtligheten på skyddszonen ska bestå av vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Högst 15 viktprocent av utsädesblandningen får utgöras av vallbaljväxter. En insektsfrämjande fröblandning kan blandas in vid sådd. Sådd ska ske med en för arten och syftet med odlingen normal utsädesmängd.

Vilka villkor ställs på skyddszonens skötsel?

7 § Växtligheten på skyddszonen är godkänd om den utgörs av vallgräs eller vallgräs i blandning med vallbaljväxter. Dessutom får smalbladiga gräs och örter också ingå.

8 § På skyddszonen är det inte tillåtet att:

1. använda växtskyddsmedel, och
2. gödsla.

9 § Skyddszonen får betas under hela betessäsongen. Skyddszonen får slå av och sköras innan den 1 april och efter den 30 juni. Den avslagna växtligheten ska föras bort om det bedöms att den kan skada växtligheten på skyddszonen.

Om växtligheten på skyddszonen riskerar att skada närbelägen utsädesodling genom oönskad pollinering får lantbrukaren slå av växtligheten på skyddszonen under hela året.

10 § Växtligheten på skyddszonen ska hållas i fullgott skick samt fri från skador. Vid dikning eller underhåll av diken och dränering får dock jordmassor läggas på skyddszonen. Vid täckdikning av ett intilliggande skifte får skyddszonen brytas igenom. Jordmassorna ska vara bortförda och skyddszonens växtlighet reparerad senast det datum som framgår av 1 kap. 26 §.

11 § En skyddszon ska ligga obruten på samma mark under hela åtagandeperioden. Länsstyrelsen får dock i samband med en kontroll besluta att lantbrukaren ett enstaka år under åtagandeperioden får bryta och lägga om skyddszonen för att få en fullgod växtlighet. Om brytning och anläggning av ny växtlighet sker på skyddszonen ska detta ske under samma stödår och innan sista sådatum.

12 § Det sista året i åtagandeperioden får skyddszonen brytas tidigast den 10 oktober, utom i Blekinge, Skåne och Hallands län, där skyddszonen får brytas tidigast den 20 oktober.

Vilket undantag finns?

13 § Länsstyrelsen får besluta om undantag från villkoret att växtligheten inte får slå av tidigare än den 30 juni, enligt 9 § om det krävs för att bekämpa invasiva arter på skyddszonen.

Länsstyrelsen får besluta om undantag från villkoret att växtligheten inte får slå av tidigare än den 30 juni, enligt 9 § om det krävs för att bekämpa renkavle (*Alopecurus myosuriodes*) på skyddszonen.

7 kap. Hotade husdjursraser

1 § *Har upphävts genom (SJVFS 2024:24).*

Vilka krav finns för åtagandet?

2 § För djurarterna nötkreatur, svin, får och getter gäller att storleken på åtagandet är det antal djurenheter som konstateras vid kontroll på plats eller,

om ingen kontroll på plats genomförts, det antal ersättningsberättigande djurenheter som den sökande har sökt utbetalning för det första året i åtagandeperioden.

Den sökande ska varje år under åtagandeperioden hålla djuren enligt villkoren för ersättningen och söka utbetalning på det antal djurenheter som motsvarar minst 50 procent av åtagandet och högst 150 procent av åtagandet. (*SJVFS 2023:26*).

3 § För djurarter av fjäderfä gäller att storleken på åtagandet är det antal genbanker som konstateras vid kontroll på plats eller, om ingen kontroll på plats genomförts, det antal ersättningsberättigande genbanker som den sökande har sökt utbetalning för det första året i åtagandeperioden.

Den sökande ska varje år under åtagandeperioden hålla djuren enligt villkoren för ersättningen och söka utbetalning för det antal genbanker som ingår i åtagandet. (*SJVFS 2023:26*).

Vilka krav finns för besättningen?

4 § Hondjur, inklusive hondjur i genbank för fjäderfä, som omfattas av ansökan om utbetalning får endast ha avkomma av samma ras som hondjuret under det år som hondjuret eller genbanken ingår i ansökan.

5 § Kastrerade djur berättigar inte till ersättning.

Vilka krav gäller under hållandeperioden?

6 § Hållandeperioden för får, getter, svin och genbank för fjäderfä är 60 dagar.

7 § Under hållandeperioden är det möjligt att byta ut de får, getter och svin, som den sökande har angivit i ansökan om utbetalning, mot andra ersättningsberättigande får, getter eller svin. Bytet ska göras inom tio dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Den sökande ska meddela Jordbruksverket inom fem arbetsdagar att ett byte av djur har skett. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning.

Vilka villkor gäller för renrasighet för varje djur?

8 § Djur av djurarterna nötkreatur, får, getter och svin som omfattas av ansökan om utbetalning ska vara införda i huvudavsnittet i en stambok för den aktuella rasen. Stamboken ska ingå i ett godkänt avelsprogram för den ras som djuret tillhör och föras av en erkänd avelsorganisation.

För djurarter av fjäderfä ska genbanken vara godkänd av och ansluten till en av Jordbruksverket godkänd genbanksförening. (*SJVFS 2023:26*).

9 § För djurarter av fjäderfä menas med renrasiga djur, djur vilka har känd härstamning av samma ras i minst fyra generationer eller tillbaka till founders. Founders är djur från ursprungsbesättningen eller besättningarna. (SJVFS 2023:26).

Vilka djur och genbanker för fjäderfä ger rätt till ersättning?

10 § Det är enbart de nötkreatur, får, getter och svin som ingår i besättningens bevarande- eller avelsarbete och de genbanker för fjäderfä som ingår i bevarande- eller avelsarbetet som ger rätt till ersättning för hotade husdjursraser. Åldersvillkoret för galtar i 7 kap. 26 § förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska vara uppfyllt senast under hållandeperioden. Åldersvillkoret för nötkreatur i 7 kap. 26 § förordningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska vara uppfyllt senast under räkningsperioden.

Får, getter och gyltor ska vara födda senast året före ansökningsåret och ska senast under ansökningsåret sättas i avel för att berättiga till ersättning. Detta framgår av 7 kap. 26 § förordningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik. (SJVFS 2025:35).

Hur beräknas antalet nötkreatur?

11 § Uppgifter om nötkreatur som ska utgöra underlag för utbetalning av ersättning hämtas ur det Centrala nötkreatursregistret (CDB).

Räkningsperioden löper från och med den 1 augusti året före det år ansökan avser till och med den 31 juli ansökningsåret.

12 § Den sökande får bara tillgodoräkna sig de nötkreatur som finns redovisade på anläggningen och som är anmälda till CDB.

Ett djur får endast tillgodoräknas en sökande vid ett och samma räkningstillfälle. Den dag ett djur rapporteras ut från en anläggning anses djuret tillhöra den utrapporterande anläggningen.

Under förutsättning att det inte beror på den sökande kan handläggande myndighet medge att ett djur som inte är anmält till CDB får räknas, om det finns särskilda skäl.

8 kap. Djurvälståndersättning för får

Vilka krav finns för att få djurvälståndersättning för får

1 § Utöver vad som framgår av 7 kap. 13–15 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska den som söker djurvälståndersättning för får

1. under hållandeperioden hålla det antal får som ingår i ansökan om utbetalning,
2. under hela året som ansökan om åtagandet gäller hålla minst ett får, och

3. sköta fåren i besättningen enligt villkoren i 4–15 §§.

Samtliga anläggningar där fåren hålls under hållandeperioden ska dokumenteras i stalljournalen.

Vilka krav gäller under hållandeperioden?

2 § Hållandeperioden för ersättningen är 60 dagar.

3 § Under hållandeperioden är det möjligt att byta ut enskilda får mot andra ersättningsberättigande får. Bytet ska göras inom tio dagar från det att det utbytta djuret togs från företaget. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det som angivits i ansökan om utbetalning.

4 § För att ge rätt till ersättning ska de får som den sökande söker ersättning för, senast under hållandeperioden, vara satta i avel eller vara äldre än ett år.

Vilka krav gäller för en produktionsplan?

5 § Den sökande ska ha en dokumenterad och uppdaterad produktionsplan som omfattar genomförda och planerade aktiviteter under det år ansökan gäller. Produktionsplanen ska vara upprättad senast sista ansökningsdag och ska kunna visas vid kontroll enligt 14–15 §§.

6 § Produktionsplanen enligt 5 § ska innehålla beskrivning av rutiner och tidpunkter då minst följande aktiviteter genomförts eller kommer att genomföras:

1. avelsplanering,
2. mottagningsrutiner för får som förs in i besättningen,
3. klippning,
4. hullbedömning,
5. lamning,
6. provtagning för parasiter,
7. betesplanering,
8. avvänjning och könsgruppering, och
9. slakt och försäljning.

Vilka krav gäller vid inventering och analys av foder?

7 § Den sökande ska senast den 1 november, det år ansökan avser, göra en foderinventering som denne dokumenterar. Inventeringen ska omfatta både grov- och kraftfoder samt en beräkning av foderbehovet fram till betessläpp. Mängden av varje foderslag ska framgå av dokumentationen. Den sökande ska kunna visa foderinventeringen vid kontroll enligt 14 och 15 §§.

8 § Den sökande ska låta ett ackrediterat laboratorium analysera näringsinnehållet i ett parti grovfoder. Analysen ska avse energi och protein för idisslare. Det gäller för såväl eget producerat foder som inköpt foder.

Analysen ska styrkas dels genom analysresultat med analysprotokoll från laboratorium, dels genom att den sökande haft faktiska kostnader för analysen. Analysen ska vara gjord senast den 1 november det år ansökan avser.

Vilka krav gäller vid foderstatsberäkningar?

9 § Den sökande ska beräkna foderstater för de får som är över ett år och de får som är satta i avel.

Foderstatsberäkningar ska omfatta beräkning av foderbehov vid tre stadier. Dessa stadier är lågdräktighet, högdräktighet samt vid digivning.

För de besättningar där det inte finns några dräktiga får ska tre foderstater beräknas anpassade efter hullbedömningar och fodertillgång.

Foderstaterna ska innehålla uppgifter om daglig giva av olika foder för att täcka djurens olika näringsbehov.

Senast den 1 november, det år ansökan avser, ska dessa foderstatsberäkningar vara gjorda. Beräkningarna ska kunna visas vid kontroll enligt 14 och 15 §§.

Vilka krav gäller vid hullbedömning?

10 § Den sökande ska vid minst tre tillfällen jämnt fördelade under det år som ansökan avser hullbedöma samtliga får som vid respektive bedömningstillfälle ingår i besättningen och som är över ett års ålder eller satta i avel. Bedömningen ska göras efter den mall som finns i bilaga 6.

Den sökande ska dokumentera i produktionsplanen när hullbedömningen utförts i besättningen samt resultatet av hullbedömningen på individnivå. Den sökande ska kunna visa dokumentationen vid kontroll enligt 14 och 15 §§.

Vilka krav gäller vid klippning?

11 § Den sökande ska minst två gånger om året klippa eller låta klippa samtliga får som vid respektive tillfälle ingår i besättningen och som är över ett års ålder eller satta i avel. Hela fåret ska klippas vid båda tillfällena. Om det utifrån djurets välfärd är olämpligt att klippa hela fåret får den ena klippningen utföras som en hygienklippning.

Den sökande ska dokumentera i produktionsplanen när klippningen är utförd samt motivera en eventuell hygienklippning. (SJVFS 2025:35).

Vilka krav gäller när nya får förs in i besättningen?

12 § Den sökande ska ha särskilda mottagningsrutiner för de får som förs in i besättningen. De får som förs in i besättningen ska hållas avskilda från

den övriga besättningen. Dessa mottagningsrutiner ska följas under minst tre veckor. Tillämpningen av mottagningsrutinerna ska dokumenteras på individnivå i produktionsplanen.

Vilka krav gäller för träckprovsanalys för parasiter?

13 § Den sökande ska genomföra två träckprovsanalyser för parasiter. Analyserna ska vara gjorda senast den 1 november ansökningsåret.

Träckprovsanalyserna ska i första hand göras på nya djur som tas in i besättningen. Om inga nya djur tas in i besättningen ska träckprovsanalyserna göras på tackorna.

Analysen av träckproven ska genomföras av laboratorium ackrediterat för analysen. Provresultaten ska dokumenteras på besättningsnivå och den sökande ska även kunna visa faktiska kostnader för provtagningen. Vid kontroll ska den sökande kunna visa dokumentationen enligt 14 och 15 §§.

Allmänt råd till 13 §

Träckprov bör tas enligt SVA:s eller Gård & Djurhälsans anvisningar.

Vilka krav gäller vid kontroll?

14 § Den sökande ska göra det möjligt för den myndighet som utför kontroll att kontrollera de uppgifter som den sökande lämnar mot bokföring, verifikationer, stödande dokument eller motsvarande.

15 § Vid kontroll på plats ska den sökande kunna uppvisa den dokumentation som reglerna föreskriver för ersättningen. Den sökande ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året.

9 kap. Djurvälståndersättning för sugor

Vilka krav finns för att få djurvälståndersättning för sugor?

1 § Utöver vad som framgår av 7 kap. 13–15 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska den söker djurvälståndersättning för sugor:

1. hålla minst en suga eller betäckt gylta i planerad produktion under hela det år ansökan avser,
2. sköta de sugor och betäckta gyltor som ingår i åtagandet enligt villkoren i 4–8 §§ och
3. låta samtliga sugor och betäckta gyltor på redovisade registreringsnummer för anläggningen ingå i åtagandet.

Vilka krav gäller för redovisning och dokumentation av djur?

2 § Räkningsperioden är från och med den 1 januari till och med den 31 december året före det år ansökan avser.

Det genomsnittliga antalet suggor och betäckta gyltor beräknas genom att antalet djur som finns i besättningen någon gång under räkningsperioden multipliceras med antalet dagar som djuren hålls under räkningsperioden och delas med antalet dagar i räkningsperioden. Den sökande ska spara underlaget som visar hur beräkningen har gjorts och ska kunna visa det vid kontroll enligt 9 och 10 §§.

3 § Den sökande ska dokumentera på individnivå när suggorna har grisat och när gyltorna är betäckta.

Vilka krav gäller för en produktionsplan?

4 § Den sökande ska ha en dokumenterad och uppdaterad produktionsplan som omfattar genomförda och planerade aktiviteter under det år ansökan avser. Produktionsplanen ska minst innehålla ett djurflödesschema, en stallplan samt skötselrutiner för besättningen. Produktionsplanen ska även innehålla uppgifter om produktionsuppföljningar enligt 8 §. Produktionsplanen ska vara upprättad senast sista ansökningsdag och ska kunna visas vid kontroll enligt 9 och 10 §§.

Djurflödesschemat ska minst innehålla uppgifter om antalet suggor och betäckta gyltor, grupper och stallavdelningar samt uppgifter om grisningsintervall.

Stallplanen ska visa alla byggnader och stallavdelningar som används i produktionen. Det ska vara tomtid på minst 5 dagar mellan varje djuromgång i stallavdelningar för smågrisar eller växande grisar och det ska framgå av produktionsplanen. Växande grisar definieras i 1 kap. 6 § i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:20) om grishållning inom lantbruket m.m.

Undantag från att det ska finnas tomtid gäller för de avdelningar som endast används för att hålla egna rekryteringsdjur.

Skötselrutinerna ska vara anpassade till den egna besättningen och produktionen.

Vilka krav gäller för analyser av foder, vatten eller strömaterial?

5 § Den sökande ska under det år ansökan avser låta genomföra minst tre analyser vid ett ackrediterat laboratorium. Analyserna ska göras på antingen foder, vatten eller strömaterial. Varje analys ska omfatta minst en av parametrarna foderstruktur, råproteinhalt, mykotoxiner eller hygienisk kvalitet.

Det ska finnas minst en analys gjord på mykotoxiner eller hygienisk kvalitet. Minst två analyser ska vara gjorda senast den 1 november. Den

sökande ska kunna styrka dels analysresultat med analysprotokoll från laboratorium, dels att denne har haft faktiska kostnader för analyser.

Vilka krav gäller vid hullbedömning?

6 § Den sökande ska göra fyra hullbedömningar av suggorna i varje grisningscykel. Bedömningen ska göras enligt den 4-gradiga skala som framgår av bilaga 7. Bedömningen ska dokumenteras på individnivå.

I en suggpool ska navet göra tre hullbedömningar i varje grisningscykel och satelliten ska göra en hullbedömning i varje grisningscykel.

Dokumentation från hullbedömningarna ska finnas tillgänglig vid kontroll enligt 9 och 10 §§. I produktionsplanen ska det framgå när hullbedömningarna planeras och när de genomförts under året.

Vilka krav gäller vid uppföljning av utfodring?

7 § Den sökande ska ha en rutin i sin produktionsplan för att dagligen följa upp den utfodrade mängden foder och konsumerade mängden foder per sugga eller betäckt gylta och justera den utfodrade mängden vid behov. Uppföljningen kan göras på individnivå eller gruppnivå. Om den sökande väljer att göra uppföljningen på gruppnivå ska det framgå vilka individer som ingår i gruppen. Den sökande ska spara protokoll eller annan likvärdig dokumentation som visar att rutinen följs och vem som dagligen skött rutinen. (SJVFS 2024:24).

Vilka krav gäller vid produktionsuppföljning?

8 § Den sökande ska göra en produktionsuppföljning fyra gånger under det år ansökan avser. Uppföljningarna ska göras jämnt fördelade över året och varje uppföljning ska omfatta minst fyra av sex nedanstående punkter.

1. antal producerade grisar per sugga och år eller antal producerade grisar per sugga och omgång,
2. grisningsprocent,
3. andel gyltkullar,
4. antal avvanda grisar per kull,
5. andel omlöp, eller
6. utgångsorsak och antal grisningar för utslagssuggor.

Det ska framgå av produktionsplanen vilka punkter som kommer att användas eller som har använts vid varje produktionsuppföljning samt när uppföljningarna har genomförts. Vid kontroll ska den sökande kunna visa resultat och underlag från de produktionsuppföljningar som skett under året.

Vilka krav gäller vid kontroll?

9 § Den sökande ska göra det möjligt för den myndighet som utför kontroll att mot bokföring, verifikation, stödande dokument eller motsvarande kontrollera de uppgifter som lantbrukaren lämnar.

10 § Vid kontroll på plats ska den sökande kunna uppvisa den dokumentation som föreskrivs för ersättningen. Den sökande ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året.

10 kap. Djurvälståndersättning för mjölkkor

Vilka krav finns för att få djurvälståndersättning för mjölkkor?

1 § Utöver vad som framgår av 7 kap. 13–15 §§ förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik ska den som söker djurvälståndersättning för mjölkkor:

1. hålla minst ett nötkreatur för mjölkproduktion från sista ansökningsdag till årets slut, och
2. i ansökan om åtagande ange samtliga nötkreatur för mjölkproduktion, som ger rätt till ersättning i 2 §.

2 § Ett nötkreatur för mjölkproduktion ger rätt till ersättning om den:

1. är över 24 månaders ålder senast sista ansökningsdag, och
2. ingår i besättningen under tillräckligt lång tid för att den sökande ska ha möjlighet att uppfylla villkoren i 3–6 §§, på individen.

Mjölkcor som tillfälligt hålls som amkor och uppfyller villkoren enligt ovan ska också ingå i ansökan om åtagande.

Vilka skötselvillkor finns?

3 § För de nötkreatur som är avsedda för mjölkproduktion och som ingår i åtagandet och som ger rätt till ersättning, ska följande villkor vara uppfyllda under det år ansökan avser:

1. Samtliga klövar på nötkreaturet ska besiktigas och vid behov verkas minst två gånger,
2. Verkningen och besiktningen av klövarna ska göras med minst tre månaders mellanrum mellan den första och den sista verkningen och besiktningen, och
3. Verkningen och besiktningen av klövarna ska utföras av en certifierad klövvårdare eller av en lärling under överinseende av en certifierad klövvårdare.

4 § Vid båda verkningstillfällena ska dokumentation och bedömning göras för varje djur i en klövhälsorapport. Klövhälsorapporten ska innehålla följande information:

1. djuridentitet,
2. anläggningens registreringsnummer,
3. vem som utfört besiktningen eller klövverkningen,
4. datum för besiktningen eller klövverkningen,
5. eventuella klövskador,

6. eventuell avvikelse i klövform,
7. eventuell behandling, och
8. eventuell hälta.

Klövhälsorapporten ska finnas tillgänglig vid kontroll enligt 7 och 8 §§. (SJVFS 2025:35).

5 § Den sökande ska upprätta en klövhälsoplan senast vid det första verkningstillfället under åtagandeperioden för de nötkreatur som ingår i åtagandet.

Klövhälsoplanen ska innehålla en planering av årets verkningar samt tidpunkter då verkningen genomförts eller kommer att genomföras. Det ska även framgå vem som genomfört verkningen. Dessutom ska klövhälsan jämföras med resultatet från senaste verkningstillfället och eventuella förändringar i klövhälsan ska dokumenteras.

Klövhälsoplanen ska uppdateras vid varje verkningstillfälle och den ska finnas tillgänglig vid kontroll enligt 7 och 8 §§.

6 § Klövhälsoplanen ska även innehålla en konkret åtgärdsplan i de fall klövhälsoproblemen, på de nötkreatur som ingår i åtagandet för djurvälståndssättning för mjölkkor, överstiger följande procentsatser:

1. över 5 procent sammanlagt för klövsulesår eller böld vita linjen,
2. över 5 procent digital dermatit, och
3. över 3 procent limax.

I åtgärdsplanen ska det framgå vilka åtgärder som ska genomföras, när dessa åtgärder ska vara utförda samt vem som ska utföra åtgärderna.

Vilka krav gäller vid kontroll?

7 § Den sökande ska göra det möjligt för den myndighet som utför kontroll att mot bokföring, verifikationer, stödande dokument eller motsvarande kontrollera de uppgifter som den sökande lämnar.

8 § Vid kontroll på plats ska den sökande kunna uppvisa den dokumentation som föreskrivs för ersättningen. Den sökande ska spara all dokumentation som påverkar utbetalningen av ersättningen. Dokumentationen ska sparas under det år som ansökan avser samt det efterföljande året.

11 kap. Kompensationsstöd

Gemensamt

1 § Den som söker kompensationsstöd ska sköta sina grödor enligt aktivitetskraven i 2 kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:29) om direktstöd och grundvillkor.

Grovfodergrödor

Vad gäller för grovfodergrödor som odlas på åkermark?

2 § Den som söker kompensationsstöd för vall, grönfoder eller andra grovfodergrödor på åkermark ska sköta grödan varje år genom att någon av följande åtgärder är utförd senast den 31 oktober:

1. Grödan är skördad minst en gång.
2. Grödan är betad motsvarande en vallskörd.

Grovfodergrödor får inte tröskas. (SJVFS 2024:24).

Vad gäller för betesmark och slåtteräng?

3 § Betesmark eller slåtteräng ska betas eller skördas. Alla delar av skiftet ska vara synligt påverkade av bete eller slåtter. Villkoren ska vara uppfyllda vid växtsäsongens slut, dock senast den 31 oktober.

Om länsstyrelsen har beviljat undantag från villkor för skötsel av betesmarker och slåtterängar enligt reglerna i 3 och 4 kap., ska den sökande få samma undantag i kompensationsstödet. (SJVFS 2024:24).

När räknas gröda på åker- eller betesmark som grovfodergröda?

4 § Det framgår av 8 kap. 6 § andra stycket förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik att all åkermark och betesmark på företaget där grödan odlas och skördas eller betas som grovfoder ska redovisas och räknas som grovfodergröda. Undantag gäller för träda som betas eller skördas först efter den 31 juli. Denna ska inte redovisas eller räknas som en grovfodergröda.

Växtodlingsgrödor

Vad gäller för alla växtodlingsgrödor?

5 § Växtodlingsgrödor ska odlas med sikte på god skörd och för det syfte som grödan redovisas för i SAM-ansökan. (SJVFS 2024:24).

Vilka särskilda villkor finns för spannmål?

6 § Spannmål måste minst odlas till full axgång innan odlingen skördas eller avbryts.

Vilka särskilda villkor finns för hampa?

7 § Hampa berättigar till ersättning endast om villkoren i artikel 4.4 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115 är uppfyllda.

Den sökande ska senast den 30 juni ansökningsåret till länsstyrelsen lämna in etikett från utsädesförpackningen samt uppgift om sort och utsädesmängd för de skiften där hampa odlas.

8 § *Har upphävts genom (SJVFS 2024:24).*

Vilka särskilda villkor finns för skottskog med kort omloppstid?

9 § Den sökande kan få ersättning för odling av skottskog med kort omloppstid enligt definitionen i 2 kap. 2 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2022:29) om direktstöd och grundvillkor.

Vilka särskilda villkor finns för extensiva grödor?

10 § *Har upphävts genom (SJVFS 2024:24).*

11 § Skyddszon ska, för att räknas som extensiv gröda, ingå i ett åtagande för miljöersättning för skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner. Skyddszonen får skördas eller betas enligt de villkor som gäller för åtagandet.

12 § *Har upphävts genom (SJVFS 2025:35).*

Hur ska ersättning beräknas för företag med mark inom flera stödområden?

13 § För sökande med areal över gränsen för nedtrappning och areal i mer än ett område trappas stödet i första hand ned för areal i områden med lägst hektarbelopp. Återstående nedtrappning görs för areal i övriga områden efter stigande hektarbelopp.

14 § För sökande med grovfodergrödor inom flera stödområden, för vilka kraven på djurtäthet är olika, får den sökande ersättning enligt det krav på djurtäthet som gäller för det stödområde där företagets brukningscentrum ligger. Om brukningscentrum ligger utanför stödområdet, tillämpas det krav på djurtäthet som gäller för stödområdet med högst krav på antal djurenheter per hektar.

Hur ska tackor och getter redovisas i ansökan om utbetalning och dokumenteras?

15 § Den sökande ska i ansökan om utbetalning ange det antal tackor och getter som utgör underlag för utbetalning av ersättning. Hållandeperioden är minst 60 dagar. Det ska framgå av stalljournal eller annan likvärdig dokumentation att den sökande håller djuren under hållandeperioden. (SJVFS 2024:24).

16 § Med tackor och getter avses de hondjur som har satts in i avel eller som är äldre än ett år. Villkoret ska vara uppfyllt senast under hållandeperioden för ansökningsåret.

Hur får tackor och getter som ger rätt till ersättning bytas ut?

17 § Tackor och getter som den sökande redovisat i sin ansökan om utbetalning kan bytas ut mot andra ersättningsberättigade tackor eller getter under hållandeperioden. Bytet ska göras inom tio dagar från det att de utbytta djuren togs från företaget. Antalet djurenheter får genom bytet inte bli mindre än det antal som redovisats i ansökan om utbetalning.

Hur beräknas antalet nötkreatur?

18 § Uppgifter om nötkreatur som ska utgöra underlag för utbetalning av kompensationsstöd hämtas ur Centrala nötkreatursregistret (CDB).

Räkningsperioden är från och med den 1 augusti året före ansökningsåret till och med den 31 juli ansökningsåret.

19 § Den sökande kan bara tillgodoräkna sig de nötkreatur som finns redovisade på anläggningen och som är anmälda till CDB i tid. Ett djur får endast tillgodoräknas en sökande vid ett och samma räkningstillfälle. Den dag ett djur rapporteras ut från en anläggning anses djuret tillhöra den utrapporterande anläggningen.

Under förutsättning att det inte beror på den sökande kan länsstyrelsen, om det finns särskilda skäl, medge att ett djur som inte är anmält till CDB får tillgodoräknas.

1. Denna författning⁹ träder i kraft den 1 januari 2023. De allmänna råden (råden) ska börja gälla samma dag.

2. Genom författningen upphävs Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:25) om miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, kompensationsstöd

3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för åtaganden från tidigare år.

Denna författning¹⁰ träder i kraft den 1 januari 2024.

Denna författning¹¹ träder i kraft den 1 januari 2025.

⁹ SJVFS 2022:28

¹⁰ SJVFS 2023:26

¹¹ SJVFS 2024:24

-
1. Denna författning¹² träder i kraft den 1 januari 2026.
 2. För ansökningar som avser stödår före ikraftträdandet gäller föreskrifterna i sin äldre lydelse.

OLOF JOHANSSON

Bengt Olsson
(Process- och regelenheten)

¹² SJVFS 2025:35

Bilaga 1

Kombinationer av åtaganden i programperiod 2014–2022 med åtaganden i strategisk plan 2023–2027

Ersättningsformer i programperiod 2014–2022 i kolumnen till vänster och ersättningsformer i strategisk plan 2023–2027 i översta raden.

	Skötsel av betesmarker och slåtter- ängar	Fäbodlar	Skötsel av våtmarker och dammar	Skötsel av betesmarker och slåtterängar
Restaurering av betesmarker och slåtterängar	A	A	A	A
Vallodling	A	A	A	A
Skötsel av våtmarker och dammars	B	A	A	A

A Insatserna kan kombineras på samma företag men inte på samma mark

B Insatserna kan kombineras på samma mark

Bilaga 2**Skalor för avdrag på grund av villkorsfel****Skötsel av betesmarker och slätterängar**

Villkor 3 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Stöd villkor</i> 1 §	I de fall lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 75 % av åtagandearalen ska avdraget vara 100 % av ersättningen. I de fall den godkända arealen är mindre än 75 % av åtagandearalen på grund av fel gröda eller på grund av att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.	Om upprepningen beror på att lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 75 % av åtagandearalen ska åtagandet hävas. Om upprepningen beror på fel gröda eller att marken inte är godkänd jordbruksmark ska denna regel inte användas.
<i>Skötsel villkor förbuden</i> 8 § punkt 1	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor förbuden</i> 8 § punkt 2	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor förbuden</i> 8 § punkt 3	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor förbuden</i> 8 § punkt 4	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor förbuden</i> 8 § punkt 5	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.

Villkor 3 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor förbuden</i> 8 § punkt 6	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor förbuden</i> 8 § punkt 7	- Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % av skiftet. Större omfattning: Hävning av skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor igenväxning</i> 11 § punkt 1 13 § punkt 1 15 § punkt 1	- 50 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns.	
<i>Skötselvillkor – bete och slåtter vid allmän skötsel</i> 11 § punkt 2, 3 och 4	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns. Om varken slåtter eller bete är utfört på marken första året skiftet ingår i ett åtagande ska åtagandet för det aktuella skiftet avslås eller hävas. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del avslås eller hävas.	Om varken slåtter eller bete är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Skötselvillkor - vid särskild skötsel, bete av betesmark med särskilda värden</i> 13 § punkt 2 och 3	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns. Om varken slåtter eller bete är utfört på marken första året skiftet ingår i ett åtagande ska åtagandet för det aktuella skiftet avslås eller hävas. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del avslås eller hävas.	Om varken slåtter eller bete är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.

Villkor 3 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor – vid särskild skötsel, slätter av slätteräng med särskilda värden</i> 13 § punkt 2 och 4	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns. Om slätter och bortförsel inte är utfört på marken första året skiftet ingår i ett åtagande ska åtagandet för det aktuella skiftet avslås eller hävas. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del avslås eller hävas.	Om bete har skett på marken istället för slätter två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas. Om slätter och bortförsel inte är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Särskilt villkor förbud mot tillskottsutfodring på betesmark med särskilda värden och mosaikbetesmark</i> 14 och 16 §§	Det särskilda villkoret ska bedömas som en helhet. Om det särskilda villkoret inte är uppfyllt ska det leda till ett avdrag på 50 % av ersättningen för skiftet.	I de fall en avvikelse mot det särskilda villkoret upprepas ska detta leda till hävning av skiftet.
<i>Särskilda villkor för slätteräng med särskilda värden:</i> <i>Tidpunkt för slätter</i> <i>Förbud mot tillskottsutfodring på slätteräng</i> 14 §	De särskilda villkor som finns på skiftet ska bedömas som en helhet var för sig. Om något av de särskilda villkoren på skiftet inte är uppfyllt ska det leda till ett avdrag på 50 % av ersättningen för skiftet. I de fall båda villkoren inte är uppfyllda ska det leda till ett avdrag motsvarande 100% ersättningen för skiftet. Om ett av de särskilda villkoren är uppfyllt helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.	I de fall en avvikelse mot det aktuella särskilda villkoret upprepas ska detta leda till hävning av skiftet.

Villkor 3 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Särskilt villkor om vegetationens utseende för skogsbete</i> 16 §	Det särskilda villkoret på skiftet ska bedömas som en helhet. Om ingen del av villkoret på skiftet är uppfyllt ska det leda till ett avdrag på 50 % av ersättningen för skiftet. I de fall vissa delar villkoret är uppfyllt ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.	I de fall en avvikelse mot det särskilda villkoret upprepas ska detta leda till hävning av skiftet.
<i>Skötselvillkor – särskild skötsel, bete av skogsbete, alvarbete, mosaikbete och gräsfattiga marker</i> 15 § punkt 2	100 % av ersättningen för arealen där villkorsfelet finns.	Om varken slåtter eller bete är utfört på marken två år i rad ska detta leda till hävning av åtagandet för det aktuella skiftet. Detta gäller även om slåtter och bortförsel inte är utfört på marken första året marken ingår i ett åtagande. Om det endast rör en mindre tydligt avgränsad del av skiftet ska endast denna del hävas.
<i>Skötselvillkor - komplement</i> 20, 23, och 26 §§	Komplementet och markklassen ska bedömas var för sig. I de fall inga av de villkor som finns i komplementet är uppfyllda ska detta leda till ett avdrag på 100 % av ersättningen för komplementet. I de fall skötselvillkoren är uppfyllda delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning. Allmänt råd <i>I de fall den grundläggande skötseln bete eller slåtter inte är utförd alls eller i tid bör skötseln av komplementet inte heller anses vara godkänd.</i>	I de fall en avvikelse mot alla de skötselvillkor som finns i komplementet upprepas ska detta leda till hävning av komplementet på skiftet.
<i>Skötselvillkor</i> 29 §	Samma % som för de villkor som inte uppfyllts.	

Fäbodrar

Villkor 4 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Stöd villkor</i> 1 §	Om det finns under 1,2 djurenheter eller under 6 hektar godkänd fäbodbetesareal vid fäboden ska hela åtagandet för den aktuella fäboden hävas.	
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 1	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet. Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 2	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet. Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 3	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet. Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 4	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet Större omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 5	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden Större omfattning: 100 % avdrag för hela fäboden.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 6	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag för fäbodbetet på fäboden Större omfattning: 100 % avdrag för hela fäboden.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötsel villkor - förbuden</i> 5 § punkt 7	Obetydlig omfattning: 1000 kr Mindre omfattning: 100 % avdrag av skiftet Större omfattning: 100 % avdrag för fäboden.	Hävning av åtagandet.

Villkor 4 kap.	Avdrag	Upprepat fel
Skötselvillkor - villkor för bete 6 §	Om djuren har varit mindre än två månader på fäboden och undantagen i 7 § inte är uppfyllda ska avdraget vara 100 % för hela fäboden eller flerfäbodsystemet. Redovisning av djurenheter I de fall lantbrukaren har redovisat mindre än 0,2 djurenheter per hektar men mer än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget baseras på skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet och det faktiska antalet djurenheter per hektar. I de fall lantbrukaren har redovisat 0,1 djurenheter eller mindre per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodsystemet. Vid kontroll I de fall länsstyrelsen vid en kontroll konstaterar färre djurenheter än vad lantbrukaren har redovisat samt färre djurenheter än åtagandet ska detta leda till ett dubbelt avdrag. Avdraget ska baseras på två gånger skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet alternativt har redovisats och det faktiska antalet djurenheter per hektar. I de fall länsstyrelsen vid en kontroll konstaterar färre än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodsystemet. Åtagandet ska även justeras och en återkravsutredning göras.	Om djuren har varit mindre än två månader på fäboden och undantagen i 7 § inte är uppfyllda ska det leda till hävning av åtagandet för fäboden eller flerfäbodsystemet. Redovisning av djurenheter I de fall lantbrukaren upprepat har redovisat mindre än 0,2 djurenheter per hektar men mer än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget baseras på skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet och det faktiska antalet djurenheter per hektar. I de fall lantbrukaren upprepat har redovisat 0,1 djurenheter eller mindre per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodsystemet. Åtagandet ska även justeras och en återkravsutredning göras. Vid kontroll I de fall länsstyrelsen vid en kontroll upprepat konstaterar färre djurenheter än vad lantbrukaren har redovisat samt färre djurenheter än åtagandet ska detta leda till ett dubbelt avdrag. Avdraget ska baseras på två gånger skillnaden mellan det antal djurenheter per hektar som krävs i åtagandet alternativt har redovisats och det faktiska antalet djurenheter per hektar. I de fall länsstyrelsen vid en kontroll upprepat konstaterar färre än 0,1 djurenheter per hektar ska avdraget vara 100 % av ersättningen för fäbodbetet vid fäboden eller flerfäbodsystemet. Åtagandet ska även justeras och en återkravsutredning göras.

Villkor 4 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Särskilda skötselvillkor – Reglering av tillskotts-utfodring</i> <i>När på året bete ska ske</i> <i>Antal djur och djurart</i> <i>Reglering av bete med vissa djurarter</i> 8 §	Alla särskilda skötselvillkor som finns på skiftet ska bedömas som en helhet. Om inga av de aktuella särskilda skötselvillkoren på skiftet är uppfyllda ska det leda till ett avdrag på 50 % av ersättningen för skiftet. I de fall vissa av de särskilda skötselvillkoren är uppfyllda helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning.	I de fall en avvikelse mot alla de aktuella särskilda skötselvillkoren upprepas ska detta leda till hävning av åtagandet för fäboden.
<i>Skötselvillkor för komplementet särskild skötsel av fäbodbete</i> 11 §	Komplementet och markklassen ska bedömas var för sig. I de fall inga av de skötselvillkor som finns i komplementet är uppfyllda ska detta leda till ett avdrag på 100 % av ersättningen för komplementet. I de fall vissa av skötselvillkoren är uppfyllda helt eller delvis ska länsstyrelsen anpassa avdraget efter villkorsfelet betydelse och omfattning. <i>Allmänt råd</i> <i>I de fall den grundläggande skötseln bete inte är utförd alls eller i tid bör skötseln av komplementet inte heller anses vara godkänd.</i>	I de fall en avvikelse mot alla de skötselvillkor som finns i komplementet upprepas ska detta leda till hävning av komplementet på skiftet.

Våtmarker och dammar

Villkor 5 kap.	Avdrag obetydlig omfattning	Avdrag mindre omfattning	Avdrag större omfattning	Allvarligt fel
<i>Skötselvillkor</i> 4 § punkt 1	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken eller dammen (en våtmark kan bestå av flera block).	Hävning av åtagandet på våtmarken eller dammen som berörs	Hävning av hela åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 4 § punkt 2	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken eller dammen (en våtmark kan bestå av flera block).	Hävning av åtagandet på våtmarken eller dammen som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 4 § punkt 3	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken eller dammen (en våtmark kan bestå av flera block).	Hävning av åtagandet på våtmarken eller dammen som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 4 § punkt 4	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken eller dammen (en våtmark kan bestå av flera block).	Hävning av åtagandet på våtmarken eller dammen som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 4 § punkt 5	1 000 kr	100 % av ersättningen för våtmarken eller dammen (en våtmark kan bestå av flera block).	Hävning av åtagandet på våtmarken eller dammen som berörs.	Hävning av hela åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 4 § punkt 6	-	-	-	Hävning av hela åtagandet.

Villkor 5 kap.	Procent av ersättningen som ska dras av per våtmark eller damm			Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 1	Obetydlig omfattning 5%	Mindre omfattning 25%	Större omfattning 50%	Hävning av hela åtagandet om felet upprepas
<i>Skötselvillkor</i> 5 § punkt 2	100 % av ersättningen ska dras av från den yta villkorsfelet finns på			Hävning av hela åtagandet om felet upprepas.

Villkor 5 kap.	Avdrag
<i>Särskilda skötselvillkor</i> 6 §	Länsstyrelsen ska bedöma alla särskilda skötselvillkor som finns på skiftet som en helhet. Länsstyrelsen ska anpassa avdraget efter villkorsfelens betydelse och omfattning. Allmänt råd <i>Vid bedömningen av de särskilda skötselvillkoren bör länsstyrelsen ta hänsyn till hur många villkor som har brutits av de villkor som har ställts samt betydelsen av dessa för syftet med ersättningen. Om alla villkor har brutits och/eller de har stor betydelse för syftet med ersättningen kan hävning av åtagandet för våtmarken vara ett alternativ.</i>

Skyddszoner mot vattenområden och anpassade skyddszoner

Villkor 6 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 6 §	Första året i åtagande: Inget åtagande för den delen där felet finns. Från och med år två i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag om länsstyrelsen ger undantag för omläggning. Sista året i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag.	Hävning av arealen där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	Första året i åtagande: Inget åtagande för den delen där felet finns. Från och med år två i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag om länsstyrelsen ger undantag för omläggning. Sista året i åtagandet: Hävning av arealen där felet finns eller 100 % avdrag.	Hävning av arealen där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 8 § punkt 1	100 % av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 8 § punkt 2	100 % av ersättningen för skiftet.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 9 §	50 % av ersättningen för arealen där felet finns.	Hävning av skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 10 §	50 % av ersättningen för arealen där felet finns.	Hävning av skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor</i> 11 §	Hävning av skiftet där felet finns.	Hävning av åtagandet.
<i>Skötselvillkor</i> 12 §	100 % av ersättningen för skiftet.	

Hotade husdjursraser

Villkor 7 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Stöd villkor</i> 2 §	I de fall lantbrukaren har sökt utbetalning för mindre än 50 % av åtagandet ska avdraget vara 100 % av den del av den ansökta utbetalningen som omfattar djurarterna nötkreatur, får, getter eller svin.	Hävning av den del av åtagandet som omfattar djurarterna nötkreatur, får, getter eller svin.
<i>Stöd villkor</i> 3 §	I de fall lantbrukaren inte har sökt utbetalning för samtliga genbanker i sitt åtagande ska avdraget vara 100 % av den del av den ansökta utbetalningen som omfattar genbank för fjäderfä.	Hävning av den del av åtagandet som omfattar genbank för fjäderfä.
<i>Skötsel villkor</i> – <i>hondjurs</i> <i>avkomma</i> 4 §	Ingen ersättning för djuret samt en minskning som motsvarar ersättningen för djuret.	
<i>Skötsel villkor</i> – <i>kastrerade djur</i> 5 §	Ingen ersättning för djuret samt en minskning som motsvarar ersättningen för djuret.	

Kompensationsstödet¹³

Villkor 11 kap.	Avdrag
<i>Skötselvillkor - aktivitetskravet</i> 1 §	100 % av stödet för skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor – bete och skörd åkermark</i> 2 §	100 % av stödet för skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor – bete och skörd betesmark</i> 3 §	100 % av stödet för skiftet där felet finns.
<i>Villkor för undantag – användning av träda</i> 4 §	Inget avdrag men grödan betraktas som annan gröda och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.
<i>Skötselvillkor - villkor för växtodlingsgrödor</i> 5 §	100 % av stödet för skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor - villkor för spannmål</i> 6 §	100 % av stödet för skiftet där felet finns.
<i>Skötselvillkor - hampa</i> 7 §	100 % av stödet för skiftet där felet finns.
<i>Skyddszon i åtagande – extensiva grödor</i> 11 §	Inget avdrag men grödan betraktas som vall och räknas som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet

Villkor i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Avdrag
<i>Villkor om deklaration av all grovfoderareal</i> 8 kap. 6 § andra stycket	Inget avdrag, men vid underdeklaration av grovfoderareal räknas arealen som grovfodergröda vid beräkning av djurtäthet.

¹³ Ändringen innebär att avdrag för Skötselvillkor - dokumentation 12 § tas bort.

Djurvelfärdsersättning för får

Villkor 8 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	25 kr per får i åtagandet.	
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	13 kr per får i åtagandet.	
<i>Skötselvillkor</i> 8 §	15 kr per får i åtagandet.	
<i>Skötselvillkor</i> 9 §	121 kr per får i åtagandet.	
<i>Skötselvillkor</i> 10 §	51 kr per får som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 11 §	36 kr per får som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 12 §	51 kr per får som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 13 §	30 kr per får i åtagandet	

Djurvelfärdsersättning för suggor

Villkor 9 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 4 §	83 kr per sugga i åtagandet	
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	50 kr per sugga i åtagandet.	
<i>Skötselvillkor</i> 6 §	120 kr per sugga som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 7 §	395 kr per sugga som omfattas av felet.	
<i>Skötselvillkor</i> 8 § Produktionsuppföljning - antal	100 kr per sugga i åtagandet.	

Villkor 9 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 8 § Produktionsuppföljning - innehåll	För varje gjord produktionsuppföljning som inte omfattar minst 4 punkter ska varje saknad punkt ge ett avdrag om 25 kr per sugga i åtagandet.	

Djurvälfärdsersättning för mjölkkor

Villkor 10 kap.	Avdrag	Upprepat fel
<i>Skötselvillkor</i> 3 §	Vid avvikelser på högst 20 % av besättningen är avdraget ersättningen för nötkreaturet. För avvikelser över 20 % ska avdraget vara 368 kr per nötkreatur som inte uppfyller villkoret.	
<i>Skötselvillkor</i> 5 §	50 kr per nötkreatur i åtagandet.	Hävning av åtagandet.

(SJVFS 2025:35).

Bilaga 3

Kombinationer av markklasser och allmän/särskild skötsel i åtagande för skötsel av betesmarker och slåtterängar

Typ av betesmark och slåtteräng	Markklass	Allmän skötsel	Särskild skötsel
Betesmark	Ingen fastställd markklass	X	
Betesmark	Betesmarker och slåtterängar med allmänna värden	X	
Betesmark	Betesmark med särskilda värden	X	X
Slåtteräng	Ingen fastställd markklass	X	
Slåtteräng	Betesmarker och slåtterängar med allmänna värden	X	
Slåtteräng	Slåtteräng med särskilda värden	X	X
Alvarbete	Alvarbete		X
Skogsbete	Skogsbete		X
Mosaikbetesmark	Mosaikbetesmark		X
Gräsfattig mark	Gräsfattig mark		X

Bilaga 4**Kombinationer av komplementen i skötsel av betesmarker och slåtterängar**

Markklass	Komplement Manuell slåtter	Komplement Efterbete	Komplement Höhantering	Komplement Svårtillgäng- liga platser
Betesmarker med särskilda värden	-	-	-	+
Slåtteräng med särskilda värden	+	+	+	+
Alvarbete	-	-	-	+
Skogsbete	-	-	-	+
Mosaikbetes- marker	-	-	-	+
Gräsfattiga marker	-	-	-	+

+ Går att kombinera på samma mark

- Går inte att kombinera på samma mark

Bilaga 5**Definitioner av värdefulla landskapselement**

Utöver vad som för varje enskilt värdefullt landskapselement redovisas nedan gäller även att de till väsentlig del ska ha tillkommit före den storskaliga mekaniseringen av jordbruket, d.v.s. före 1940.

Värdefullt landskapselement	Definition
<i>Allé</i>	Anläggning av minst 5 träd ursprungligen planterade längs en väg. Anläggningen kan vara enkel eller dubbelsidig. I en allé ingår de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att åtagandet ingåtts.
<i>Brunn, källa</i>	Brunn eller vattenkälla, eventuellt med ursprunglig konstruktion av trä eller sten.
<i>Byggnadsgrund</i>	Byggnadsgrund eller byggnad utan fungerande tak som hör samman med tidigare markanvändning/hushållning. Grunden består av en eller flera tydliga grund- eller hörnstenar samt eventuellt spismursröse. Marken innanför grundens ytterväggar inkluderas. Vid bedömning av pro rata får byggnadsgrunden vara högst 200 kvadratmeter stor.
<i>Fornlämningslokal</i>	Fasta fornlämnningar ovan jord, enligt Kulturmiljölagen (1988:950), med kringliggande skydds- eller fornlämningsområde.
<i>Fägata</i>	Drivningsväg för boskap mellan gården eller byn och betesmarken, omgiven av stenmurar eller trägårdsgårdar.
<i>Gårdsgård av trä</i>	Gårdsgård uppförd i syfte att hägna in eller stänga ute boskap. Hägnaden är uppförd i traditionell konstruktion av trä till exempel bestående av störar, gärdsel/slanor och hank, vidja eller ståltråd

Värdefullt landskapselement	Definition
<i>Hamlat träd</i>	Träd präglat av kontinuerlig lövtäkt eller möjligt att återuppta i hamling. Som ett hamlat träd räknas även de träd som planterats i restaureringssyfte efter det att du har ingått ett åtagande.
<i>Odlingsröse, stentipp</i>	Odlingssten samlad i rösen eller tippar.
<i>Stenmur</i>	Murarna är uppförda i syfte att hägna in eller stänga ute boskap eller att avgränsa brukningsenheter. Muren är ursprungligen upplagd med huvudsakligen flera skikt sten.
<i>Öppet dike</i>	Öppet, i huvudsak anlagt, dike för dränering. Diket ska vara vattenförande någon del av året.
<i>Överloppsbyggnad</i>	Byggnad som hör samman med tidigare markanvändning eller hushållning. Byggnaden ska ha ett fungerande permanent tak och i övrigt autentiskt utseende på utsidan. Byggnader som används för boende eller som är viktig för företags produktion räknas inte som en överloppsbyggnad.

Bilaga 6**Hullbedömning på får**

Poäng	Bedömning
Hullpoäng 1	Tvärutskottens ändar är endast täckta av hud. Det är mycket lätt att få in fingrarna mellan och under tvärutskotten. Ryggmuskeln är liten och tunn. Kotkropparna känns genom muskeln. Alla tornutskott känns tydligt under skinnet och spetsen går att hålla i med fingrarna.
Hullpoäng 2	Tvärutskottens ändar är avrundade och täckta med muskler under huden. Det är lätt att komma in mellan och under tvärutskotten med fingrarna. Ryggmuskeln är tydlig och känns konkav. Tornutskotten är täckta av ett tunt muskellager.
Hullpoäng 3	Tvärutskottens ändar är väl avrundade och täckta med ett ordentligt muskel- och fettlager. Det går inte att få in fingrarna mellan utskotten men det går att känna varje individuellt utskott. Ryggmuskeln är fylld, täckt med ett fettlager och känns som en rak eller något konvex yta mellan tornutskott och tvärutskott. Tornutskotten är täckta med muskulatur men går att känna.
Hullpoäng 4	Tvärutskottens ändar är så täckta av muskler och fett att de är svåra att känna. Det är svårt att få in fingrarna under tvärutskotten. Muskulaturen är tydligt konvex och täckt av fett. Tornutskotten är täckta med muskulatur men går fortfarande att känna.
Hullpoäng 5	Tvärutskotten är så täckta av muskler och fett att de inte känns. Det går inte att få in fingrarna under tvärutskotten. Muskulaturen är täckt av ett tjockt fettlager och högre än tornutskotten. Ryggen känns platt under handen. Ibland bildas en ränna i mittlinjen på ryggen mellan musklerna. Tornutskotten känns inte alls eller kan anas med kraftigare tryck med handen.

(SJVFS 2025:35).

Bilaga 7**Hullbedömningar på suggor**

Klass	Bedömning
Klass 1	Mager: Revben, ryggrad och höfter framträder tydligt. Späckmått < 10 mm
Klass 2	Tunn: Revben, ryggrad och höfter känns vid lätt tryck. Späckmått ca 14 mm
Klass 3	Medel: Revben, ryggrad och höfter känns vid hårt tryck. Späckmått ca 17 mm
Klass 4	Fet: Revben, ryggrad och höfter känns inte. Späckmått > 20 mm

(SJVFS 2025:35).

Östertälje Tryckeri AB, Skarpnäck, 2025